

Ára 20 fillér

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI
KÉPES HETILAP

Szerkesztőség: IX., Üllői-ut 1. szám.
(„Falu” Országos Földművelésügyi).
Telefon: Automata 878—73.
Kiadóhivatal: VIII., József-körút 5. szám.
Telefon: József 463—09.

FŐSZERKESZTŐ:

SCHANDL KÁROLY dr.

Előfizetési díjak, a m. kir. földművelésügyi
miniszter által időnként kiadott „Rádliós gasz-
dasági előadások” című füzetekkel együtt:
Egész évre 8 P. Félévre 4 P.
Negyedévre . . . . . 2 P.

Budapest, 1930.

XI. évfolyam, 35. szám.

Vasárnap, augusztus 31.

Vízet merünk — fenekefelen fordóba.

Irtó: kiskéri Tótfő Béla községi főjegyző.

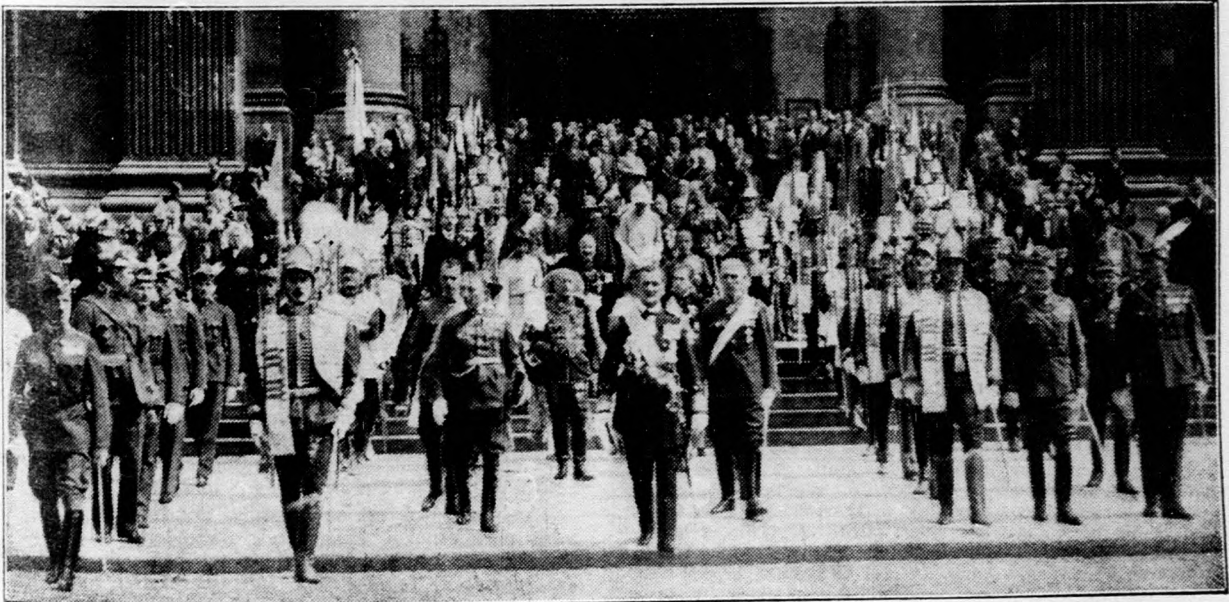
Aki betekint ma a faluházára, láthatja, hogy ott ezidőszerint lázas munka folyik. Magas elméleti képzettséggel, vagy hosszú évek gyakorlati tapasztalataival felfegyverkezett fiatal és öreg emberek török fejüket egy megfejthetetlen feladaton: a község jövő évi költségvetésén.

A szépen egyenruhába öltöztetett füzetet — előbb községe jövő évi fejlődésének, kulturális, szociális és gazdasági szükségleteinek érett megfontolása után — kitölti a jegyző, beleiírja sorjába azokat az összegeket, melyek ezeknek a szükségleteknek fedezetéül szolgálhatnak, azután elkészíti a mérleget.

Nos, az eredményt először hosszú ideig megcsodálja, megtörli a pápaszemét, azután a szemét. Lehetetlennek találja a számítást, buzgón keresi a hibát. Bizonyosan tévedett az összeadásban, vagy ki-

maradt valamelyik fedezeti összeg. Átnézi egyszer, átnézi kétszer, mert lehetetlennek tartja, hogy a szükséglet egy év óta 5000—10.000 pengővel nagyobb, a fedezet meg ugyanennyivel kisebb lett. Végre rájön, hogy bizony a számításokban nincs hiba. Hát akkor hol lehet? Most megkezdődik a fedezeti tételek emelését. Hátha egyik vagy másik forrásból többet lehetne meríteni? Az eredmény azonban igen gyatra, mindössze néhány pengő, ami nem segít; az eredmény kétségbeejtő. De arra még a világért sem gondol, hogy a szükségleteket redukálja, hiszen a neki oly kedves falujának, az ő édes gyermekének fejlesztését csökkentené, egy-egy kedvenc eszméjének megvalósítását a világért sem akarja elejteni.

Következik a revízió. A mult évi főkönyvek, lajstromok tüzetes átvizsgálása, összehasonlítása,

Horthy Miklós Kormányzó Ur testőrök sora között elindul a Szent István-napi körmenetre. Mögötte József és Albrecht királyi hercegek, a kormány tagjai stb.

hátha még ki lehetne verni valahonnan néhány száz pengőt. Kinjában laposra rágja a ceruzát, kitépi a bajsza szárait, rámered az üres ablakra. Hiába! Nincs olyan eldugott forrás, amelyet buzogásra lehetne fakasztani, még Áron vesszejével se. A megkezdett munkát félre teszi. Aludjunk rá egyet, hátha megálmodunk egy jó gondolatot. Fantasztikus álmok jönnek. Nagy államsegélyek, egy gazdag mecénás... Reggel aztán mindakét keze üres, csak a feje zug.

Fájdalmas sóhajjal átfordít a szükségleti oldalra és elkezd törölni. Addig töröl, amíg azt hiszi, no, most már jó lesz, ha nem is fér bele 50, de belefér 60 vagy 70 százalékb. Mire ezt a keserves munkát fájó szívvel elvégezte, elmegy a kedve csak a költségvetéstől, de az egész adminisztrációtól is: kutba esni látja sok évi fáradságos előkészítő munkáját, kedves terveit, hiábavalónak minden igyekezetét.

És vajjon mit tapasztal az a búban megöszült fej? Azt, hogy a *község törzsvagyonának jövedelmét, az adózó polgárok filléreit, melyek a község jóvátára adódtak, elnyeli az a moloch, az a rengeteg kiadás, ami az államháztartás egyensúlyának biztosítása végett lett a községre hárítva.*

Mit tesz a kertész, ha az imént még buján zöldelő fáját senyvedni látja? Előveszi az ollót, a fűrészét és a túlbuján nőtt ágakat gondosan visszavetszi, jól ügyelve azonban a valóban termőágakra. És az eredmény? Fája néhány év alatt visszakapta teljes termő erejét, sőt szebben diszlik mint azelőtt. A kertész azonban gondosan óvakodni fog a fa gyökerét lemetzeni, mert akkor nem fogja a táplálékot felszívni és biztos a fa halála.

Már pedig a fa a nemzet, gyökere a magyar falu. Ha a tulhajtott igények, az egészségtelen hirtelennöves vízajtásait nem metszük vissza, hanem a gyökereket sorvasztjuk el, ennek a vége pusztulás. Az ilyen munka nem lélekemelő, nem üdítő, nem termékeny munka, az ilyen munka a Danaidák munkája, akik *vizet mertek egy feneketlen hordóba.*

Magyar anyák napja.

Szent István napja egyúttal a magyar anyák napja is volt: a *Magyar Anyák Nemzeti Ünnepét Rendező Bizottság* ezen a napon jutalmazta meg és tüntette ki a sokgyermekes magyar anyákat. Az egész országban mintegy ötszáz községben folytak a vidéki ünnepségek, Budapesten a régi képviselőházban 6 órára gyűlt össze a jutalomra összeírt anyák sokasága. *Ezerkétszáz anya kapott részben érmet, részben pénzjutalmat.*

Szederkényi Anna üdvözölte elsőnek a magyar anyákat és intézett hozzájuk szép hazafias beszédet, majd *Pettő-Szandner Aladár* népjóléti államtitkár szívvelyes szavakkal köszöntötte *Szederkényi Annát*, az akció lelkes harcosát. Közölte továbbá, hogy *Széchenyi Aladár* gróf 1000, a *TÉBE* 500 pengős adományt juttatott az egyke által pusztított Tolna és Somogy vármegyék legtöbbgyermekes anyáinak jutalmazására. Az ezerpengős jutalmat *Dömjén Vendelné*, született *Kálmán Róza* 14 gyermekes somogyi asszony, míg az 500 pengős *TÉBE*-díjat *Skiba Pálné* tolnai 14 gyermekes anya kapta. *Ney Géza*, Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye főjegyzője, mondott ezután beszédet és a vármegye nevében üdvözölte a mozgalmat, a jövőre is kilátásba helyezve a legmesszebbmenő támogatását. A rendőrzenekek látéka után *Liber Endre* a székesfőváros képviselőjében köszöntötte az akciót. Most egy parányi magyarruhás leánya szavalt kedves kis verset, melynek címe: *„Órd meg Isten a magyar anyát”*, ezután pedig a jutalmakat osztotta ki *Kleibelsberg Kunóné* grófné és *Szederkényi Anna*. Az első kitüntetett *Nagy Elekné*, a volt vatikáni követ felesége volt, aki 6 gyermeknek édesanyja. A második érmet övezte *Reichhardt Jánosné* 14 gyermekes anya kapta. Ezután sorba következtek a többi kitüntetettek: *huszonöt, huszonnégy gyerekestől kezdve tizgyermekes anyáig.*

A Kormányzó Ur avatta fel az új hadnagyokat.

A Ludovika Akadémia ezidén végzett növendékeit ezúttal nem augusztus hó 20-án, Szent István napján, hanem augusztus hó 18-án, *Ferenc József születésének századik évfordulóján* avatta hadnagyokká *Horthy Miklós* kormányzó.

A nyilvános ünnepség délelőtt 11 órakor kezdődött a Ludovika Akadémia kertjében. Pontban tizenegyor felharsant a diszjel és a *Kormányzó Ur* *Koós Miklós* alezredes szárnysegéd és *Gömbös Gyula* honvédelmi miniszter kíséretében megérkezve, először az Akadémia főépülete mögött álló *Ferenc József-szoborhoz* ment, amelyre bronzkoszorút helyeztet el. Ezután kíséretével együtt elépett a kivonult csapatok arcvonalá elé, majd a díszemelvényre ment, mely mellett *Szinay Béla* tábornok, az Akadémia parancsnoka, mondott beszédet, szárnyrabeosztva az Akadémia végzett növendékeit. Ezután az új hadnagyok az Akadémia zászlója előtt letették az esküt, melynek végzetével a rangban legidősebb hadnagy, *Bersudner István* tolmácsolta az ujonnan felavatott tisztek hódolatát a kormányzó előtt. Beszéde végzetével a felavatottak kardot rántottak, elkiáltva a ludovikások jelmondatát: *„A hazáért mindhaláltig.”*

Ezután a Kormányzó Ur a következő beszédet intézte az új hadnagyokhoz:

— Köszönöm a hadnaggyá avatott bajtársaid nevében is mondott üdvözlő szavaidat. Látom, hogy dacos elszántsággal indultok a magyar igazság útján, melyen nem állunk meg, amíg meg nem gyógyul a magyar lélek.

— Az avatás azért esik kivételesen a mai napra, mert ma ünnepeljük felejtethetetlen nagy királyunk, megdicsőült *I. Ferenc József* őfelsége születésének századik évfordulóját és az ő dicső személyében egy katonai eszményképet akartam elétek állítani. Hosszu uralkodása alatt Magyarország békés és biztos fejlődésnek olyan aranykorakát élte át, mely szinte példátlan történelmünkben. Utolsó évei háborus zajba fultak. Közismert tény azonban, hogy ő sohasem akarta a háborút. Rajta kívül álló események és minden oldalról fenyegető érdektámadások sodorták a Monarchiát háboruba és ezáltal trónt és országot a szörnyű balsors felé.

— Az uralkodói erényeknek és kötelelességteljesítésnek Európaszerte méltótt és tisztelt mintaképe volt. A Gondviselés különös kegye megengedte, hogy öt évet tölthettem közvetlen közelében. Ez alatt az öt év alatt lelkem nemcsak az uralkodónak és legfelsőbb hadurnak kijáró hódolattal és tisztelettel telt meg, hanem mérhetetlen szeretettel is és bámulattal adóztam páratlan, nemes, jóságos és minden körülmények között lovagias egyéniségének. Előkelőbb mintaképet nem állíthatok elétek és ezzel is adózni akarok a nagy uralkodó emlékének, születésének centennáriuma alkalmából.

— Még egy évfordulónak ünnepe teszi különösen emlékeztetéssé az idei hadnagyi avatást: *Szent Imre árpádiházi herceg 900 éves jubileuma*. Ez az ünnep felevenítette Szent István első királyunk híres „*Intelmét*”. Ezek közül egyet, a „*vitézeknek járó tisztességéről*”, azaz a minden rendű és rangú katonákkal való bánásmódról szólót, ajánlom különösen figyelmetekbe. A nagy király fiának többek között a következő tanácsot adja: —

„*Uralkodjál mindnyájunknak felette békésesen, alázatosan, szeliden, haragnak, kevélységnek és gyűlötségnek nélkülül, mindiglen elmédben tartván, hogy mind az embereknek egy állapotjuk legyen és hogy semmi fel nem emel, hanemha az alázatosság és hogy semmi meg nem aláz, hanemha a kevélység a gyűlölség.*”

— Tartásotok ezt az intelmet mindig szem előtt, ha mint parancsnokok szerepeltek alárendeltekkel szemben. Fajunk bővelkedik a katonai erényekben, de neveljétek és vezessétek fegyvertfogó fiait szeretettel, mert csak így lehet értéküket a legnagyobb mértékre fokozni.

A felemelő hatású ünnepséget a Ludovikás induló hangjál mellett díszmenet zárta be.

A Szent Imre-ünnepségek sikere.

A Szent Imre-szobor leleplezése.

A Szent Imre-é egyik legkimagaslóbb eseménye zajlott le augusztus 17-én, vasárnap, a fővárosban, ahol a Horthy Miklós-körtörten ünnepi külsőségek között leleplezték a *Szent Imre* herceg gyönyörű bronzszobrát. A leleplezési ünnepély reggel nyolc órakor kezdődött, de már a kora reggeli órákban megindult a népvándorlás a Horthy Miklós-körtér felé. Az utonalakat mindenütt fellobogózták és a környék házainak erkélyeiről díszes szőnyegek terültek alá. A szobor egyik oldalán tábori oltár állott, míg a másik oldalán szószeék. Szemben a szoborral foglalt helyet a kormányzó díszsátra. Néhány percei nyolc óra előtt érkezett az ünnepség színhelyére *Sincero* Alajos bíboros pápai legátus, akit *Szerédi* Jusztinián hercegprímás fogadott a püspöki kar élén. Kürtöző jelezte *Horthy* Miklós kormányzó érkezését, amely után kezdetét vette az ünnepély. *Isabella* királyi hercegnő rövid beszédben kérte fel a kormányzót a szobornak a nemzet számára való elfogadására és a leleplezés engedélyezésére. A kormányzó a következő szavakkal adta meg az engedélyt a szobor leleplezésére:

— *Fenséges Asszony! Engedje meg, hogy a nemzet nevében először köszönjem meg áldozatkészségét és ezennel a leleplezésre az engedélyt megadom.*

Hársányi éljenzés hangzott fel a kormányzó szavaira és a közönség lelkes éljenzése közben hullott le a lepel az Árpád-házi szent herceg szobráról. Az éljenzés elmúltával *Sipőcz* Jenő dr. polgármester lépett a szószékre és gyönyörű beszéd kíséretében vette át a szobrot a székesfőváros nevében. Az ifjusági szónokák következtek ezután, majd pedig *Szerédi* Jusztinián bíboros-hercegprímás megáldotta a szobrot. Áldás után a hercegprímás csendes misét mondott, amely alatt *Glattfelder* Gyula dr. eszaki megyéspüspök prédikált. A püspök beszéde közben latin nyelven kérte meg a jelenlevő egyházi előkelőségeket, hogy velünk együtt örvezzenek a Szent Imre-ünnepségek folyamán.

Az augusztus hó 17-iki események.

A szobor felavatása után *Horthy* Miklós kormányzó és felesége délután fél kettőkor a gödöllői királyi kastélyban ebédtartottak *Sincero* bíboros, pápai legátus tiszteletére. Az ebédre hivatalosak voltak: *Bourne* bíboros, westminsteri érsek, Anglia primása, *Hlond* bíboros, Lengyelország primása, *Szerédi* Jusztinián bíboros-hercegprímás, *Angelo Rotta* pápai nuncius, továbbá *Szmrécányi* Lajos dr. egri érsek, *Zichy* Gyula gróf dr. kalocsai érsek, *Vass* József dr. helyettes miniszterelnök, *Klebsberg* Kunó dr. vallás- és közoktatásügyi miniszter, *Walko* Lajos dr. külügyminiszter, *Bareza* György dr. rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter és *Csiszár*ik János rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter, végül *Vértessy* Sándor dr. kabinet-elnök és vitéz *Berecsényi* László százados, szárnysegéd. — Délután hat órakor *Rotta* pápai nuncius látta vendégül a külföldi és hazai előkelőségeket. — Lengyelország hercegprímása, *Hlond* bíboros, augusztus 17-én Budapesten felszentelte a lengyelek újonnan épült templomát. — Augusztus 17-én zajlott le a magyar *Credo* egyesületek országos kongresszusa a Millenáris-pályán levő ünnepi csarnokban. A gyűlésen *Tivenköt*-cz ember jelent meg. *Szerédi* hercegprímás latin nyelven üdvözölte a pápa legátusát és a megjelent belföldi egyháznagyokat, majd magyar nyelven szólott a hallgatókhoz. *Sincero* bíboros előbb latinul, majd pedig a közönség leírhatatlan lelkesedése közben magyarul mondott beszédet az egybegyűltekhöz. *Bourne* Ferenc westminsteri érsek, *Mikes* János gróf püspök, *Noll* clevelandi püspök, *Virág* Ferenc pécsi püspök, *Czettler* Jenő képviselőházi alelnök, *Petrovics* Gyula képviselő, *Hász* Ferenc tábori püspök beszéde után a kongresszus tagjai a Hősök Emléktárához vonultak, ahol *Krüger* Aladár országgyűlési képviselő beszélt. — Este az ünnepi csarnokban vacsora volt. — Ugyancsak augusztus 17-én nyílt meg a XV. *katolikus eszperantó világgongresszus* Budapesten, a Szent István Társulat dísztermében.

Augusztus hó 18.

Augusztus 18-án, hétfőn reggel nyolc órakor a *nemzetközi katolikus ifjusági világgongresszus* Veni Sancte-ja volt az Egyetemi templomban. Fél kilenc órakor a *Credo* egyesületek tagjai a Szent Margitszigetre vonultak, ahol a kápolnában ünnepi mise volt. — Kilenc órakor az Egyetemi templomban a *Magyar Papság Missziós Szövetsége* tartotta első gyűlését. Az előkelőségek sorában ott volt *Faulhaber* Mihály müncheni bíbo-

ros-érsek, *Hlond* Ágoston poseni bíboros-érsek, Lengyelország primása, *Pisani* Pietro c. érsek, *Guerra* F. verisai érsek, *Hennig-Hause* délszántangyi apostoli vikárius, *Roncatti* József bulgáriai nuncius, *Horváth* Győző és *Breyer* István segédpüspökök, *Buddenbrock* Tamás kínai püspök és mások. *Hász* István dr. püspök elnökölts megnyitóját után *Buddenbrock* kínai püspök tartott németnyelvű előadást. *Pisani* címzetes érsek előadása alatt érkezett a templomba *Sincero* kardinális kíséretével, akit *Hász* tábori püspök üdvözölt. A pápai legátus a pápa apostoli áldását adta, majd magyar nyelvű *Isten Veletek!*-kel búcsúzott a hallgatóságtól. Távozása után *Mulla* prelátus, római akadémiai tanár, *P. Hemm* János Jézustársasági atya, *Pál* Mátyás dr. kalocsai képezdei igazgató, *P. Schmiéd* Vilmos, a római Miszziós Muzeum igazgatója, *Guerra* Ferenc verisai érsek, *Cherier* dr. kanonok, freiburgi egyetemi tanár tartott előadást, végül *Faulhaber* Mihály müncheni bíboros-érsek zárta be a gyűlést. — Reggel kilenc órakor még az *Oltáregyesület* és az *Eukarisztikus Szövetség*ek tartották meg közösen díszközgyűlésüket Szent Imre tiszteletére az Örökimádás-templomban. A gyűlést szentmise előzte meg, amelyet *Schrems* József clevelandi püspök mutatott be. A Szent István Társulat dísztermében 9 órakor kezdte el üléseit a *Foederatio Americana*, katolikus magyar egyetemi hallgatók szövetsége, amelyet *Bitter* Illés fővezér nyitott meg. — A magyar katolikus *kántorszövetség*, *Szeptőlten Szűz Mária Gyermekeinek Társulata* és az *ifjusági alkoholellenes szövetség* is augusztus 18-án kezdte el üléseit. Az eszperantó-kongresszus résztvevői Máriabesnyőre zárandokoltak, ahol az eszperantó nyelvű szentbeszédet *P. G. Rambous* párisi plébános mondotta. — *Isabella* királyi hercegnő déli egy órakor villásreggelit adott a pápai legátus tiszteletére. — A *főiskolai ifjusági kongresszusa* délután négy órakor kezdődött a budai Vigadóban. A kongresszuson *Glattfelder* Gyula megyei püspök mondotta a megnyitó beszédet, ezután *P. Esch* könl, *L. Walkel* oxfordi, *P. Bottinelli* párisi és *Hohenlohe* herceg bécsi egyetemi tanárok tartottak előadást. Az ifjuság gyűlésén megjelent *Sincero* legátus *Szerédi* Jusztinián bíboros kíséretében. — Délután öt órakor *nemzetközi női katolikus nap* volt az ünnepi csarnokban, amelyen *Horthy* Miklósé, a kormányzó felesége, *Augusta*, *Isabella* és *Zsófia* kir. hercegnők is megjelentek. A megnyitó beszédet *Zichy* Ráfaelné grófné mondotta. Az ünnepségekre egybesereglett idegenek üdvözöl s egyuttal ismerkedési este augusztus hó 18-án este 8 órakor kezdődött az ünnepi csarnokban. Az ismerkedési estén *Sincero* Alajos legátus vezetésével a külföldi egyháznagyok teljes számban megjelentek. *Zichy* János gróf üdvözöl szavai után *Szerédi* Jusztinián hercegprímás volt az első szónok, aki után a pápai legátus latin és magyar nyelven méltatta Szent Imre érdemét. *Ripka* Ferenc főpolgármester, majd *Schrems* clevelandi, *Noll* amerikai püspök, *Pucci* olasz prelátus, *Allo* freiburgi dominikánus egyetemi tanár, *Kubina* censtochowai püspök, *Betegh* Miklós, az erdélyi katolikus népszövetség képviselője, *Tost* Barna kassai prelátus-kanonok, *J. Masdevarent* spanyol prelátus, *D. Theelen* ruscsuki érsek, *Stotzingen* római bencés apátprímás, *Eöördögh* Elemér prelátus, toledói plébános, *Assarsan* svéd prelátus és *Huszár* Károly v. miniszterelnök, a rendező főbizottság elnöke beszéltek egymás után. Az ismerkedési est éjjel 11 órakor ért véget.

Sincero Alajos pápai legátus és Szerédi Jusztin hercegprímás.

A vérmezői mise, Krisztus Király Diadalútja.

Augusztus 19-én, kedden az addigi ünnepek fénypontja, a dunai sétahajózás volt: *Krisztus király diadalútja* a magyar fővárosban. A hatalmas felvonulást egész napra szóló ünnepség előzte meg, melynek kezdete a Vérmezőn pontifikált *főpapi mise* volt. Reggel fél kilenc órakor a Vérmezőn *Sincero* Alajos bíboros, legátus főpapi misét mondott, melyen az ország színe-java megjelent a külföldiekkel egyetemben. A Vérmező közepén három bíborsátor állott oltárral és hat trónszékkel a bíborosok részére. A szentmise végeztével a Boldogsasszony Anyánkat énekeltek el, azután a pápa legátusa a szöszökre ment és onnan *magyarulvü szentbeszédet mondott*. Beszédét jóformán minden mondat után félbeszakította a lelkes közönség örkányszerű éljenzése. *Sincero* legátus a beszéd után *ünnepes, különleges pápai áldást osztott*. A vérmezői mise után az ünnepség német résztvevői a Város-majornál gyülekeztek, ahol németajku eukarisztikus gyűlést tartottak. *Csisztrák* János c. püspök, *Lepold* Antal prelátus-kanonok, *Dietrich* Domonkos innsbrucki premontrai perjel és *Gjölner* linzi püspök voltak az előadók. — A Vérmezőn levő szabad oltár előtt 10 órakor kezdődött a *magyar eukarisztikus* nagygyűlés, ahol először *Seredi* Jusztinián bíboros-hercegrimás beszélt. — A vérmezői mise után délelőtt 11 órakor volt az eukarisztikus főgyűlés az ünnepi csarnokban, amelyet *Apponyi* Albert gróf nyitott meg. *Apponyi* Albert gróf gyönyörű előki megnyitója után a főpapok egymásután tartottak előadást az Oltárszentségről, más és más szempontból foglalkozva az egyház és a katolikus vallás e titokzatos misztériumával. Ezután *Seredi* Jusztinián bíboros-hercegrimás felolvasta *Frühwirth* András kardinálisnak, az anyaszentegyház kancellárjának levelét, amelyben Magyarországot köszönti a nevezetes jubileum alkalmából. A hercegrimás ezután az Oltárszentség kultuszának jelentőségéről tartott latinnyelvű előadást. *Sincero* kardinális az *Oltárszentség mint hitünk diadala* címmel tartotta meg rövid előadását. — Felejthetetlenül szép volt az augusztus 19-én délután tartott eukarisztikus körmenet, amikor az Oltárszentséget egy hatalmas hajó vitte a Dunán. A szentségi körmenet este hat órakor kezdődött. A Szent István-bazilikából rövid ajtatosság után megindult az ünnepi közönség a Duna felé, amelynek partján fényesen kivilágított hajók várakoztak, a Duna mindkét partján pedig százezerfőnyi tömeg nézte a felvonulást. Amikor a pápai legátus az Oltárszentséggel a hajóra szállt, a diszorséget adó három magyar őrnaszád ágyulövéssel tisztelgett a pápa követének. Hét óra felé indult el a hajóraj, melynek élén egy kisebb hajó a kivilágított kettős keresztet, egy másik pedig a szent koronát vitte. Utána három monitor és a Magyar Királyi Folyam- és Tengerhajózási Rt. „Zsófia” nevű hajója haladt, fedélzetén az Oltárszentséggel. Ugyancsak itt foglalt helyet *Sincero* bíboros kíséretével és a megjelent egyházközpökökkel. A diszhajómenetben még nyolc hatalmas hajó vett részt, zsufolóság megtelve közönséggel. A körhajózás idejére gyönyörűen kivilágították az Országházat, a Halászbástyát, a koronázó főteplotomot és a Duna partján levő összes köz- és magán-épületeket. Tündéri fényben uszott a magyar főváros és áhítatos lélekkel ünnepelte Krisztus királyt az eukariszticiában. A gyönyörű körmenet méltó befejezéseken este 9 órakor fényes tüzijáték volt a Gellérthegyén. — A körmenetet megelőzően a budai Vigadóban folytatták a főiskolások kongresszusát.

A Szent István-napi körmenet.

Az idel Szent István-napi körmenet minden eddigit mind tömegben, mind pedig pompában messze felülmúlt. Az idén történt meg először, hogy a Szent Jobbot és az Árpád-házi szentek ereklyéit lehozták a budai Várból és diadalmeneten vitték végig Pest utcáin. Már negyed hat órakor zenés ébresztés volt a fővárosban. A körmenetet megelőzően reggel 9 órakor a Szent István-bazilikában a pápa legátusa ünnepes szentmisét pontifikált, majd utána Magyarország hercegrimása szentbeszédet mondott. Ezzel egyidejűleg a Bazilika terraszán, az Opera előtt, az Oktogon-téren és a Köröndön felállított *tábori oltároknál* szentmise és szentbeszéd volt a kint elhelyezkedett tömegek részére. A körmenetben résztvevő hívek 7 órától plébániánként zárt csoportokban vonultak fel az Andrásy-utra, ahol sorfalat állva, megállapított sorrendben a Bajza-utcáig helyezkedtek el s itt várták a Szent Jobbot kísérő menetet. A Szent Jobb kíséretét alkotó csoportok a Bazilika melletti utcákban gyülekeztek s a szentmise után vonultak fel az Andrásy-uton. A Bazilikában tartott ünnepi misén *Horthy* Miklós kormányzó feleségével jelent meg. Ott volt *József, József Ferenc* és *Albrecht* királyi hercegek, *Augusta, Izabella, Magdolna, Anna* és *Zsófia* királyi hercegnők, *Bethlen* István gróf miniszterelnök, *Vass* József népjóléti, *Mayer* János földmívelésügyi miniszter, *We-*

kerle Sándor pénzügyminiszter, *Klebsberg* Kunó gróf vallás-és közoktatásügyi miniszter, *Bud* János kereskedelemügyi miniszter, *Scitovszky* Béla belügyminiszter, *Zsitvay* Tibor igazságügyminiszter, a törvényhozás számos tagja és a magyar közélet ugyyszólván valamennyi vezéralakja. Tíz óra tájban indult el a menet, melyet a lovasrendőrök diszszakasza nyitott meg, majd zenekarok vezetésével a cserkészcsapatok következtek. Őket követték a leventecsapatok. Meghatóan szép volt a sok-sok ezer szivgárdista felvonulása, amelyet a fiúiskolák és leányiskolák növendékeinek menete követett. A külföldiek is külön-külön zászlóik alatt vettek részt a felvonuláson. Így mentek az amerikai magyarok, az osztrákok, a németek, az olaszok, franciák, belgák. Feltűnést keltett a mintegy négyszáz tagból álló lengyel küldöttség felvonulása és az érdekes népviseletű tíroliak többszáz főnyi küldöttsége, amely hatalmas, remekbe faragott feszületet vitt magával. A különböző népviseletekben megjelent csoportok jöttek ezután. Lövészek, hadastyán-egyesületek, egyenruhás bányászok és erdészek csoportja a menet következő részében. Egészen újszerű volt a menet következő része, melyben iparosok vonultak fel a régi céhek jelvényeivel. Ezt a színes felvonulást a nőegyesületek és a női kongregációk hosszú menete követte. Majd a férfilegyesületek és a férfi-kongregációk vonultak fel. Ezután magyarruhás leányok festői csoportja jött, majd főiskolások sapskák csoportjai s a zászlójuk alatt és különböző sapskájukban felvonuló külföldi diákok, az itthoni és külföldi legényegyletek. Szinte beláthatatlan volt a Credo egyesületi tagok felvonulása. Nagy számban vettek részt a menetben a postások, vasutasok, keresztényszocialista munkások, a harmadrendek és az Oltáregyesületek tagjai. Amikor ezek elvonultak, hosszú szünet következett és csak ezután jöttek a női szerzetesrendek tagjai, utánuk következett a Vitézi Szék diszruhás küldöttsége. A katonazenekar nyitotta meg a menet következő részét, diszlelésben vonult utána a diszszázad első fele, majd zászlókkal és hajdukkal a vármegyék és városok törvényhatóságainak diszmagyaros küldöttségek, akiket a székesfőváros törvényhatósági bizottsági tagjainak népes küldöttsége követett. Két gyertyát vívó kispap között a pápi keresztet hozták. Ezután közel ezer szerzetes és világi pap jött énekelve, fehér karingben. Követték őket az apátok, prépostok, prelátusok, majd a felszentelt és meggyes püspökök, valamint az érsekek. Diszruhás bányászok sorfala között hozták ezután az Árpád-házi szentek ereklyéit nagy pápi asszisztenciával. Az ereklyék után vitték a várplébánia zászlóit, amelyek közvetlenül megelőzték a Szent Jobbot magába záró ereklyetartót. A Szent Jobb kíséretét az egyetem és a székesfőváros tanácsa, valamint a koronaország adta. Utána ment a Szent Jobb őr az asszisztenciával, majd kíséretével a pápa legátusa. Amerre a legátus elhaladt, mindenütt felzuggott az éljen. A bíboros legátus pedig mosolygva osztott áldást a hatalmas embertömegre. Ugyancsak lelkes ünneplésben részesítették az ezután felvonuló bíborosokat is, akiknek sorát Magyarország hercegrimása zárta be. A bíborosokat a pápai nuncius követte. Most jött diszes kísérettel, testőrök sorfala között Magyarország kormányzója. Utána a királyi hercegek, majd *Bethlen* István gróf miniszterelnök, akit közvetlenül az országgyűlés felszólításának és képviselőházának elnöksége, a kormány tagjai, a zászlósorak, titkos tanácsosok, a legfőbb bíróságok, a honvédség képviselői, kamarások, az országgyűlés két házának tagjai, katonák és polgári küldöttségek tagjai követték. A diszszázad második fele, majd a lovasrendőrök diszszakasza zárta be a menet főrészt, amelyhez utközben csatlakoztak az Andrásy-ut jobb és baloldalán elhelyezkedett egyesületek. A Hősök Emlékénél *Mészáros* János érseki helytartó rövid ajtatosságot végzett, amely után a felvonult csoportok a *Stefánia*-uton távozza szétszórtak. A Hősök Emlékénél *Sincero* Lajos bíboros, legátus áldást osztott, amely után a részvevők a *Himnusz* hangjal mellett elvonultak. A körmenet összesen *ötszáz-ezer ember vett részt*, köztük mintegy százezer külföldi. Szent István-napján déli egy órakor volt a törvényhozás Szent Imre-ünnepe, amelyről lapunk más helyén közlünk tudósítást. — A *nemzetközi eszperantó-kongresszus* üléseit augusztus 20-án befejezték s ugyancsak augusztus 20-án délután volt a *katolikus legényegyletek nagygyűlése* a budapesti központi székházban, amelyen közel kétszáz legényegylet képviselője jelent meg. — A Szent István-nap felejthetetlen eseménysorozatát este a gellérthegi citadellán tartott káprázatos tüzijáték fejezte be, amit több százezer ember nézett végig a Duna mindkét partjáról.

Augusztus hó 21.

Augusztus 21-én Budapest harmincyok templomában *közös szentáldozás* volt, amelyen megszámlálhatatlan sokaságban jelentek meg a hívők. Délután a *nemzetközi katolikus nevelésügyi*

konferencián megjelent a pápai legátus is több bíboros társaságában. A magyar és külföldi Mária-kongregációk tagjai jelenlétben leplezték le augusztus 21-én a budavári kongreganista hősök emléktábláját. (1896-ban, Budavár visszafoglalásakor Petneházy kongreganista hadnagy tüzte elsőnek a magyar lobogót a Vár fokára és a harcokban sok kongreganista halt hősi halált a hazáért. Ezek emlékét hirdeti az emléktábla. Szerk.) A külföldiek nevében Löwenstein Alajos herceg és Pierre De-latre páter beszétek. — Az iparosok nagygyűlése a pesti Vigadóban volt, míg a Központi katolikus körben az államférfiak, újságírók és jogtudósok nemzetközi értekezlete zajlott le, amelyen Apponyi Albert gróf elnökölt. Seipel Ignác volt osztrák kancellár bevezető előadása után Della Torre gróf, a Vatikán hivatalos közlönyének vezetője beszélt a magyar-olasz politikáról, majd Schrems clevelandi püspök, Botticelli párisi kanonok, Assarson holland miniszterelnök, Gessi római szenátor és Fandler bécsi szerkesztő tartottak tudományos előadást. — Horthy Miklós kormányzó augusztus 21-én délután öt órakor a gödöllői királyi parkban teát adott Sincero Alajos bíboros, legátus tiszteletére, amelyen közéletünk ugyszólván valamennyi kitűnősége megjelent. A kormányzó felesége, Walko Lajos külügyminiszter és Vértessy Sándor kabinetirodai főnök kíséretében várta vendégét. A kormányzó tárt karokkal fogadta Sincero bíborost, a főméltóságu asszony pedig térdet hajtott a pápa legátusa előtt és megcsókolta gyűrűjét. A kormányzó asztalához vezette Sincero bíborost, ahol hosszas és barátságos beszélgetésbe merült vele. Már sötétedett, amikor Sincero bíboros rendkívül szíves és hosszas bucsut vett a kormányzótól és feleségétől. Utána nemsokára bucsut vettek a bíborosok, a királyi hercegek, a kormány tagjai és a többi vendégek és visszatértek Budapestre. — József főherceg augusztus 20-án este fél nyolc órakor budavári palotájában a pápai legátus tiszteletére estebédet adott. Az estebédén jelen voltak a fenséges házigazdán kívül Augustza királyi hercegnő, Margit királyi hercegnő, József Ferenc királyi herceg, Anna királyi hercegnő, Erzsébet királyi hercegnő, Zsófia és Magdolna királyi hercegnők, Sincero Alajos bíboros, pápai legátus, Faulhaber Mihály bíboros, müncheni érsek, Piffl Gusztáv bíboros, bécsi hercegek, Hlond Ágoston, Lengyelország bíboros hercegprímása, Lavitrano Alajos bíboros, palermói érsek, Serédi Jusztinián dr. bíboros-hercegprímás, Baudrillart Alfréd meytényi érsek, Heylen Tamás namurl, Schrems József clevelandi, Van Dielen holland, Teelen Damjan ruszcsuki püspök, Vass József népjóléti miniszter, Angelo Rotta pápai nuncius, Barcza György vatikáni követ, a pápai legátus szertartója és még számosan. — Calice gróf osztrák követ is teát adott a Budapesti tartózkodó osztrák előkelőségek részére, amelyen Piffl Gusztáv bécsi hercegek is megjelent. — Walko Lajos külügyminiszter augusztus 21-én délelőtt látta vendégül Sincero bíboros legátust.

Augusztus hó 22. és 23.

Augusztus 22-én, pénteken az ünnepségeken résztvevő külföldi vendégek Sincero Alajos pápai legátus vezetésével Esztergomba mentek, ahol a hercegprímás látta őket vendégül a feldisztelt palotában. — Augusztus 22-én folytatódott Budapesten a nevelésügyi konferencia, továbbá az államférfiak, újságírók és jogtudósok nemzetközi értekezlete. A nevelésügyi konferencia a Magyar Tudományos Akadémia dísztermében volt Mikes János gróf püspök elnöklésével, míg az államférfiak értekezlete a központi katolikus körben, itt Czettler Jenő egyetemi tanár, a képviselőház alelnöke elnökölt. — A Mária-kongregációk négy helyen tartottak egyszerre gyűlést a különböző anyanyelvű kongreganisták részére. Délután közös zárandókatot tartottak Máriaretére, amely után gyertyás körmenet volt a gellért-hegyi barlangkápolnában. — Augusztus 22-én este 6 órakor a Katolikus Írók Pálmány Péter Egyesülete nemzetközi irodalmi estét rendezett a pesti Vigadó nagytermében, amelyen hét nemzet katolikus írógardája szerepelt. — Szombaton, augusztus 20-án a Mária-kongregációk P. Banha Béla házfőnök vezetésével zárandókatot rendeztek Esztergomba, ahol jelen voltak a Szobieszki-emléktábla leleplezésénél. A leleplezésen megjelent Hlond bíboros, lengyel hercegprímás vezetésével a Budapestre jött ötszáz főnyi lengyel zárandócsapat is. — A Magyar Tudományos Akadémia dísztermében a katolikus orvosok nemzetközi szexuállelki társasága gyűlésezett Nékám Lajos dr. egyetemi rektor elnöklése alatt. Az ülésen több kiváló külföldi tudós tartott érkes előadást.

A pápai legátus elutazása.

Sincero Alajos bíboros, pápai legátus augusztus hó 24-én, vasárnap délután negyed hét órakor a trieszti gyorsal utazott vissza Rómába. Az ország népe ünnepélyesen bucsuzott a legá-

Tiroliai a Szent István-napi körmenetben.

A kép jobb oldalán Piffl bíboros, Ausztria hercege.

tustól. A főváros polgársága zászlók alatt vonult fel az utovonalon, ahol a bíboros legátus a pályaudvarra hajtatott. A Baross-utcán, Kálvin-téren, Múzeum-köruton, Károly-köruton, a Lánchidon egész a délvasúti pályaudvarig zárt sorokban állt a közönség és harsány éljenzessel üdvözölte a távozó bíborost. A pályaudvarnál díszszázad tiszteletet és itt bucsuzott el a pápai legátus a magyar kormány, a székesfőváros, valamint a magyar katolikus társadalom képviselőitől. Nemesak a főváros lakói, hanem a vidék is ünnepélyesen bucsuzott a pápai legátustól, akit rövid tíz nap alatt megszeretett az egész ország. Mindazonok az állomásokon, ahol a bíboros vonata keresztül ment, a felbogozott pályaudvarokon díszes küldötségek várták a legátus vonatát.

MI HIR A POLITIKÁBAN?

A miniszterelnök villásreggelije Sincero bíboros tiszteletére.

Augusztus hó 18-án, a Szent Imre-ünnepségekre Budapestre érkezett Bethlen István gróf miniszterelnök. A miniszterelnök augusztus hó 19-én délelőtt két órakor villásreggelit adott Sincero bíboros, pápai követ tiszteletére. A villásreggelin résztvettek Serédi Jusztinián hercegprímás, valamennyi Budapesti idős külföldi és magyar főpap, a kormány tagjai és még sokan mások. Bethlen István gróf a pápa delegátusát beszéddel köszöntötte és többek közt a következőket mondotta: — Magyarország tudatában van annak az értékes támogatásnak, amelyben évezredes fennállásának századain keresztül a Szentszék részéről részesült. Hazánk ma is a keresztény hit szilárd alapjaira támaszkodik és éppen ezért nagyon megbecsüli a Szentszékkel olyan szerencsés módon megalapozott jóviszonyának kimagasló fontosságát. A magyar nemzet Eml-

nenciádnak ez ünnepélyes alkalomból Magyarországra való kiküldetésében egy jobb jövő zálogát és Őszentségre iránta oly gyakran megnyitvánult atyai érzésnek újabb bizonyítékát látja.

Sincero bíboros a következő beszéddel válaszolt:

— Amidőn Magyarország földjére léptem, nagy erővel támadt fel bennem az az óhaj, hogy a Szent Imre herceg tiszteletére rendezett ünnepségeken mindenütt résztvehessek. A valóság azonban, amit saját szememmel tapasztalhattam, minden képzelő-tehetségemet felülmulta. Magyarország lakossága egészséges, erőteljes, vallásos és mélyesen csüng a Szentszéken. Ez a nemzet valóban megérdemli az égi áldás teljességét és a föld minden javainak élvezetét, azét a földet, amelyet megőrzött.

— A pápa sohasem fogja Magyarországot elfelejteni, sem Magyarország hitét, sem megtántoríthatatlan hűségét, amellyel a Szentszék iránt viselkedik. — *de azokat a mérhetetlen jótéteményeket sem, amelyeket a magyar nemzet a kereszténységnek és a keresztény civilizációknak tett Európában.*

— Emelem poharam *Őfelméltóságának, Magyarország kormányzójának, e nemes nemzet megmentőjének egészségére, Excellenciáid, valamint minisztériumai és királyi munkatársai javára és az egész magyar nép boldogságára.*

Az országgyűlés Szent Imre-ünnepé.

A Szent István-napi ünnepségek sorában nagyszerű esemény volt a törvényhozás két házának ünnepsége, amelyen leleplezték a parlament kupolacsarnokában elhelyezett márvány emléktáblát. Szemképrázatúan gyönyörű felvonulás volt a meghívott előkelőségek érkezése. *Sincero* Alajost, a pápa legátusát a törvényhozás két házában nevében *Almásy* László és *Széchenyi* Bertalan gróf üdvözölték. Az ünnepélyt a Himnusz eléneklése nyitotta meg, majd *Almásy* László felkérte *Apponyi* Albert grófot ünnepi beszédének megtartására.

Apponyi Albert gróf többek között a következőket mondotta:

— Szent Imrének a Gondviselés nem engedett alkalmat, hogy királyi tettekkel szolgálja hazáját. Alakja nincs felruházva olyan tettek emlékével, amilyenek rendszerint megalapozzák a történelmi dicsőséget, de úgy áll a századok hagyományának világánál az utókor előtt, mint az erkölcsi tisztaság ideálja. Az emberiségben pedig minden gyarlósága és eltévelyedése mellett is él az az egészséges ösztön, melynek jölesik, ha a szennyes hétköznapióság poecolójából feltekinthet arra az ideálra és megérezheti azt az erőt, mely őt a végképpeni első-

lyedéstől megőrzi. A Szent Imre-ünnepély ösztönszerű reakciója (visszahatása) az egészségesebb és a magasságokba törő emberi léleknek ama szennyes áradat ellen, amely azt már-már ekkorítja.

— Az ünnepnek jelentőségét emeli az a körülmény is, hogy akik ilyen intelmeket vének márványba, (az emléktáblán ugyanis Szent Istvánnak fiához intézett intelmei foglalnak helyet) és helyeznek el törvényhozói otthonukba, első szent királyunkat követve, szent fiának emlékével kapcsolatosan, azok elsősorban azt a kötelezettséget vállalják, hogy azokat törvényhozói működésükben maguk is kövessék, mert csak ezzel hódolnak igazán az örökéletű erkölcsi törvényeknek. Híven súlyos tetteleknek szokatlanul ünnepélyes alakban való idézése nem lehet pusztán szólam; a márványtábla, amelybe ilyen szavakat véstünk, nem lehet csupán faldisz. *Hítvallás ez, amely kötelez és mint ilyen, de csakis mint ilyen, ünnephez méltó, lélekemelő tény.*

A nagyhatású beszéd után lebullott az emléktáblát takaró nemzeti színű lepel a Szent Imre emléket megőrkítő márványtábláról. Most *Széchenyi* Bertalan gróf, a felsőlőz alelnöke a törvényhozás két házában üdvözletét tolmácsolta a pápai legátus előtt, aki magyarul köszönte meg az üdvözletet. A szep ünnepség a Szózat eléneklésével végződött.

Almásy László, a képviselőház elnöke és felesége Szent István-napján este fél tíz órakor teát adtak a képviselőházban, melyre az itt tartózkodó külföldi előkelőségek és a magyar közélet kiválóságai kaptak meghívást. *Almásy* László *Sincero* bíborosnak felajánlotta az Országgház ezüstből készült kicsinyített mását.

Az országgyűlés Szent Imre-táblájának leleplezése után *Kleibelsberg* Kunó gróf vallás- és közoktatásiügyi miniszter látta vendégül a pápai legátust. Este fél nyolc órakor *József* királyi herceg *Disz-téri* palotájában látta vendégül a pápa legátusát és az itt tartózkodó külföldi kardinálisokat.

Augusztus hó 20-án, *Walkó* Lajos külügyminiszter adott villásreggelit a vendégek tiszteletére. délután öt órakor pedig *Horthy* Miklós, Magyarország kormányzója Gödöllőn rendezett kerti ünnepélyen jelentek meg a külföldi előkelőségek *Sincero* kardinállal élükön.

Gömbös Gyula honvédelmi miniszter beszédei.

Borbély-Maczkó Emil, Borsod vármegye új főispánjának beiktatási ünnepsége alkalmából ötszáz személyes közebed volt a miskolci Korona-szálló nagytermében, melyen *Bónis* Aladár alispán a honvédelmi minisztert köszöntötte fel. *Gömbös* Gyula a felköszöntő elhangzása után szólásra emelkedett és többek között a következőket mondotta:

— Az a nemzedék, amely a háboru alatt és a háboru után élt, annak csak egy kötelessége van, hogy résztvegyen abban a munkában, amely az önálló és független Magyarországot felépítésben áll. Hogy elérhessük ezt, ahhoz határozott nemzeti világnézetre van szükség. A régi világ csak egyént ismert. A mi világunk nem ismert egyént, csak összességet. Csak egy lesz országunk ismét nagygyá, ha egyetértünk. Összefogásra szólítok fel mindenkit, mint ugynevezett „szélsőséges politikus”. Meg vagyok győződve arról, hogy Istent, Hazát szeretni nem lehet elégé szélsőségesen, mert aki nem szélsőségesen szeret, az egyáltalában nem szeret.

Gömbös Gyula honvédelmi miniszter, *Borbély-Maczkó* Emil főispán és a beiktatáson résztvevő vendégek résztvettek *Bottlik* József képviselő mezőkeresztesi beszámolóján is. A népgyűlést *Lovász* János, a vármegyei kispardapárt elnökét nyitotta meg, majd *Bottlik* József képviselő tartotta meg beszámolóját. Ezután *Gömbös* Gyula honvédelmi miniszter emelkedett szó-lásra és többek között a következőket mondotta:

— Én azt a politikát hirdetem, barátaimmal együtt, hogy a nép józanul kell, hogy megítélje a maga életét, járása, me-gyéje, községe életét és az egyéni életet bele kell illeszteni a nemzet életébe.

— A magyar végre a maga útját járhatja, nem kell Bécs-ből várnia, hogy mit akarnak az osztrák hatalmasok. Mi békés viszonyban akarunk és tudunk élni szomszédainkkal, de nem akarjuk, hogy belligyünkbe avatkozzanak.

— A nép művelődése két tényezőtől függ, egyik a kormány, másik maga a nép, amelynek kívánna kell azt, hogy műveljék. A mi egész népművelésünknek a mezőgazdaság szolgálata kell állnia.

— A magyar gazdasági élet fengelyében más, mint a me-

Magyarozágon is kapható a

Norgiss arckrém

bőrifjító találmánya,
bőrelöregedést megállítja
és az arcot megifjítja.

Ismertetőt küld

Norgiss Művek

Budapest, VI., Sziv-u. 15.

Követelje mindenütt.

zőgazdasági termelés nem lehet. Lakosságunk hatnyolcad része mezőgazdasági termeléssel foglalkozik. Ebből az következik, hogy *intézkedéseink hatnyolcad része a mezőgazdaság érdekében kell, hogy történjen.* A gazdasági életnek szerves összefüggése van a szociális kérdéssel. Ha a szocializmus azt jelenti, hogy a *hozott áldozatok mértékig a nép résztvegyen sorának intézésében, hogy egyformának tekintsük a nemzet nagy egészre szempontjából a napszámosok jogokban a nagybirtokosok, és is szocialista vagyok,* mert jól tudom, hogy a lövészárkokban egyformának éreztük magunkat, *mert az ellenséges golyók nem tettek különbséget nagybirtokos és kisgazda között.*

— Nem vagyok azonban olyan szocialista, aki azt mondja, hogy nincsenek nemzetek és hogy az egyedül üdvözítő az általános és fitkos, *mert nem az általánosért és fitkosért élünk, hanem magunkért.* Meg vagyok győződve róla, hogy *nincs melegebbszíri ember ezekben a kérdésekben Bethlen István gróf miniszterelnöknel.*

A minisztert beszéde végeztével hosszantartó ünneplésben részesítették.

Utána Plósz István mezőgazdasági kamarai elnök, Farkas Géza országgyűlési képviselő és Vajda Sándor református lelkész beszélt.

A beszámológyűlés után diszebed volt, amelyen az első pohárköszöntőt Borbély-Macsek Emil főispán mondotta a kormányzóra. Bottlik József Gömbös Gyulát éltette, majd a honvédelmi miniszter mondott pohárköszöntőt, melyet a következő szavakkal végzett:

— Félre a siránkozókkal, férfiakra van szükség! Bármenyre sivár legyen is a jelen, a magyar nemzet, amely tud számolni a helyzettel, amelynek történelmi hívatása van továbbra is, *ha kell jó szóval, ha kell ököllel kirírja az élethez való jogát.*

A diszebedről táviratilag köszöntötték Bethlen István gróf miniszterelnököt.

Kétszáz ezer pengő bevételi többlettel zárult az 1929—30-as költségvetési év.

A pénzügyminiszter legutóbb közölte, XLVIII. számú jelentéséből kiderül, hogy az 1929—30-as költségvetési évben a bevételek 953,9 millió pengő tettek, *vagyis 8,7 millió pengővel felülmúlták a 945,2 millió pengős havi előirányzatok összegét.* Az egyes hónapokra készített költségvetésekben azonban a kiadások is 8,5 millió pengővel tettek többet a bevételeknél s így a havi költségvetések végösszegét is figyelembe véve, az 1929—30 költségvetési év *0,2 millió pengő bevételi többlettel zárult.* A jelentés már közli az új 1930—31-es költségvetési év első hónapjának előirányzatát is. A júliusi előirányzat nettó felállítás a következő: kiadások 62,7 millió pengő, bevételek 39 millió pengő. Itt tehát 23,7 millió pengő hiány mutatkozik, amit azzal lehet megkölni, hogy tapasztalás szerint ebben a hónapban folyik be a legkevesebb bevétel. A múlt költségvetési év első hónapjának nettó előirányzata szintén 12,8 millió pengő hiánnyal számolt.

Vass József kitüntetése.

Horthy Miklós kormányzó elrendelte, hogy Vass József népjóléti miniszternek tízéves szolgálati jubileuma alkalmából *legteljesebb elismerését adják tudtul.* A kormányzó tehát a nagy *Signum Laudis*sal tüntette ki a népjóléti minisztert, akinek kitüntetése politikai körökben nagy örömet okozott. Ezt a magas kitüntetést legutóbb Bethlen István gróf miniszterelnök kapta meg.

KÜLPOLITIKAI KRÓNIKA

A Nemzetközi Mezőgazdasági Bizottság antwerpeni értekezlete.

Augusztus 8—10-én tartotta a párisi Nemzetközi Mezőgazdasági Bizottság idei konferenciáját Vogué márki elnöklele alatt Antwerpenben. Az idei konferencia vezető témája a *mezőgazdasági értékesítés kérdése* volt, melyet Prof. Laur, a svájci gazdaszövetség elnöke ismertetett. Legelső teendő a *megbízható nemzetközi piaci hírszolgálat kiépítése.* A második lépés az egyes nemzeti értékesítési szervezeteknek nemzetközi egyesülésebe való összevonásában állna. A mezőgazdaságnak is keresni kell, éppúgy mint az iparnak, a *közvetlen összeköttetést a fogyasztóközönnyel.*

Mindenki tudja,

hogy 5 világrészben
elismert

hangszer

Ingyen 60
oldalas fő-
árjegyzék.

MEINEL és HEROLD

Keleti p. ud-
vari lerakat:
Baross-tér
3. sz.

gyártmányait saját gyárából köz-
vetlenül szállítja vevőinek.

Budapest, IX/462. Üllői-ut 19.

Nagyon helyes, ha az exportállamok kedvezőbb árak elérése céljából együttműködésre törekednek, *ennek azonban nem szabad harcszerű jelleggel bírnia az ipari államok ellen, mert ez csak növelné a nehézségeket,* hanem érdekeik védelménél meg kell fontolnunk az ipari államok agrár-
védelmi törekvéseit, *mert az agrármélesség az állam alapja és ha az elpusztul, megbomlik az állam legszilárdabb fundamentuma.* Végül meg kell teremteni a *termelés nemzetközi szabályozását is,* mert enélkül hiábavaló minden értékesítési szervezet. A további tárgyalások folyamán a bizottság felkérte a vezető agrártermékek nemzetközi piaci helyzetének feldolgozására az egyes országokat. A sertés, sertéshús és zsiradatainak beszerzésére a magyar országos mezőgazdasági kamarát kérték fel.

A varsói agrárkonferencia.

A szeptember 28-án összeülő agrárkonferencián nyolc állam veszt részt és pedig *Magyarország, Lengyelország, Cseh-Szlovákia, Jugoszlávia, Bulgária, Románia, Észtország és Lettország.* Finnország megfigyelőt küld a tárgyalásokra. Litvánia visszautasította a meghívást azzal, hogy az agrárkonferencia politikai természetű s ezért nem veszt részt azon.

Az agrárkonferencián résztvevő államok földmívelésügyi miniszterei bejelentették már a konferencián való részvételüket. A vendégeket a lengyel kormány nevében Zaleski külügyminiszter fogadja és üdvözl. A konferencia programja a következő lesz: A megnyitoulés után a tárgyalásokat három bizottságra osztva folytatják. Az első (általános bizottság) a kereskedelmi és agrárhitelpolitikai kérdéseket tárgyalja. A második bizottságban az állategészségügyi természetű kérdések, a harmadik bizottságban pedig az egyes agrárállamok gazdasági együttműködése kerül tárgyalás alá. A tárgyalások bevezetésül az agrárállamok exportjának megszervezését tárgyalják le.

Igyunk Harmat vizet!

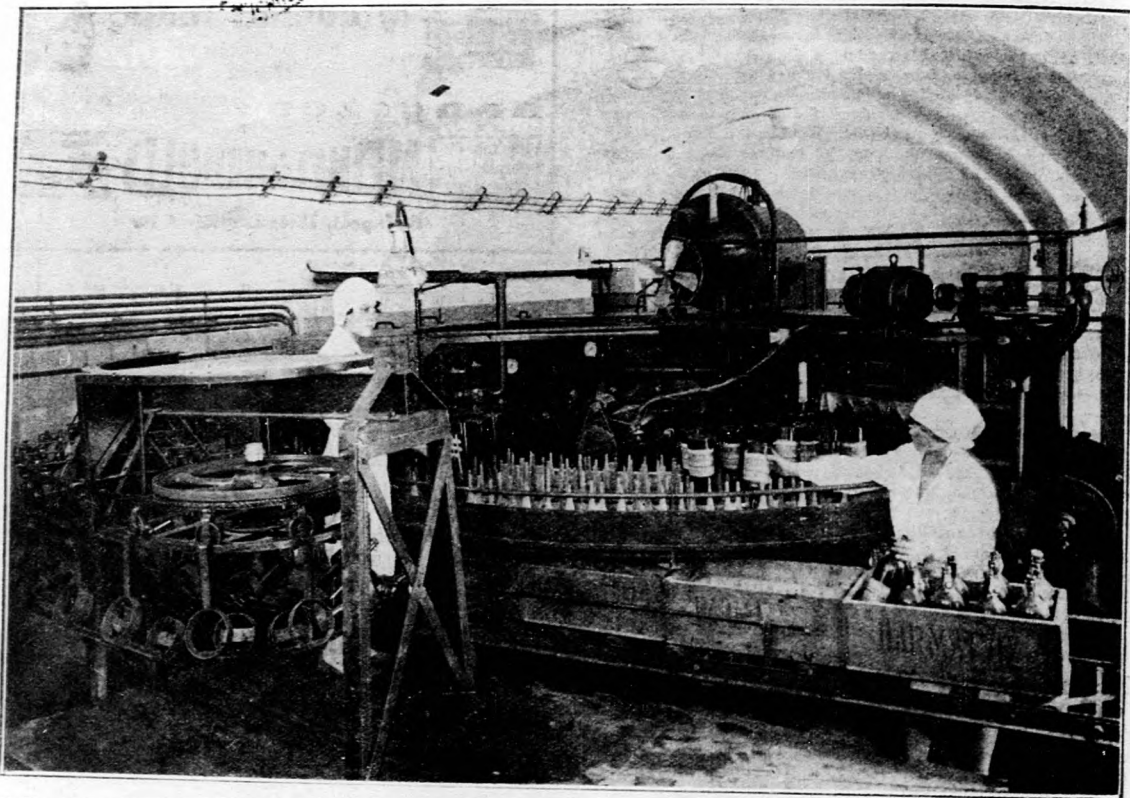
Olvasóközönységünknek a következő oldalakon képekben is bemutatjuk, hogyan és hol készül a legkitünőbb magyar ásványvíz. A *Hungária-gyógyforrás* vize szénsavval telítve, mint üdítő ásványvíz *Harmatviz* néven kerül forgalomba. A forrás-foglalások dr. *Weszelowsky* Gyula egyetemi tanár, a *Radio-logiai Intézet* igazgatója és forrásszakértő utmutatásai alapján *Berezel* Jenő alpolgármester és *Édes* Endre tanácsnok kezdeményezésére történtek. Az üzem fejlesztése által a *külföldi ásványvizek behozatala oly mértékben csökkent,* hogy ennél a tételnél eddig *passzív* külkereskedelmi mérlegünk *aktív*rá vált. A *Harmatviz* palackjait a teljes tisztaságot biztosító módszerrel *sterilizálják* is, a víz pedig állandó bakteriológiai vizsgálataknak van alávetve. Etekintetben az üzem berendezése *egyedülállónak mondható.* A példátlanul emelkedő fogyasztás igazolja, hogy a *Harmatviz* közönsége kedvelt ásványvízének ezeket az előnyeit már régebben felismerte, mert *ma az átlagos évi fogyasztás a 6 millió liter fölé emelkedett,* ami nagyrészt *Ébner* József igazgató érdeme.

Földbirtokosok figyelmébe! Akik rövidesen jelentkeznek, azoknak még 30 holdon felül birtokra folyósítatunk 7 és fél százalékos típusú törlesztéses kölcsönt. Rövidebb vagy hosszabb időre. I., II., III. helyű nagykamatú tartozásokat illetégmentesen bekonvertálunk. — Helyszini becslés nem kell. Ingyen fevilágosítást nyújt.

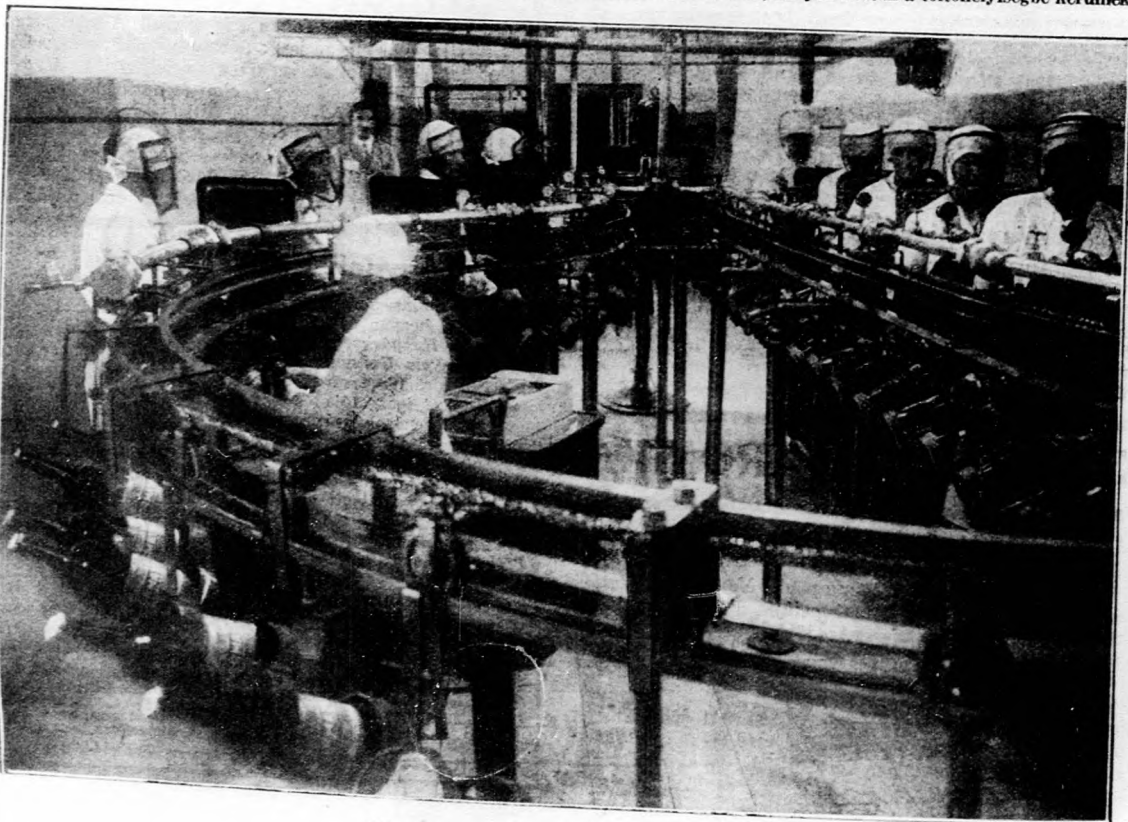
Agrária Részvénytársaság Budapest, Erzsébet-körút 2.

Ahol a legkitünőbb magyar ásványvizet töltik.

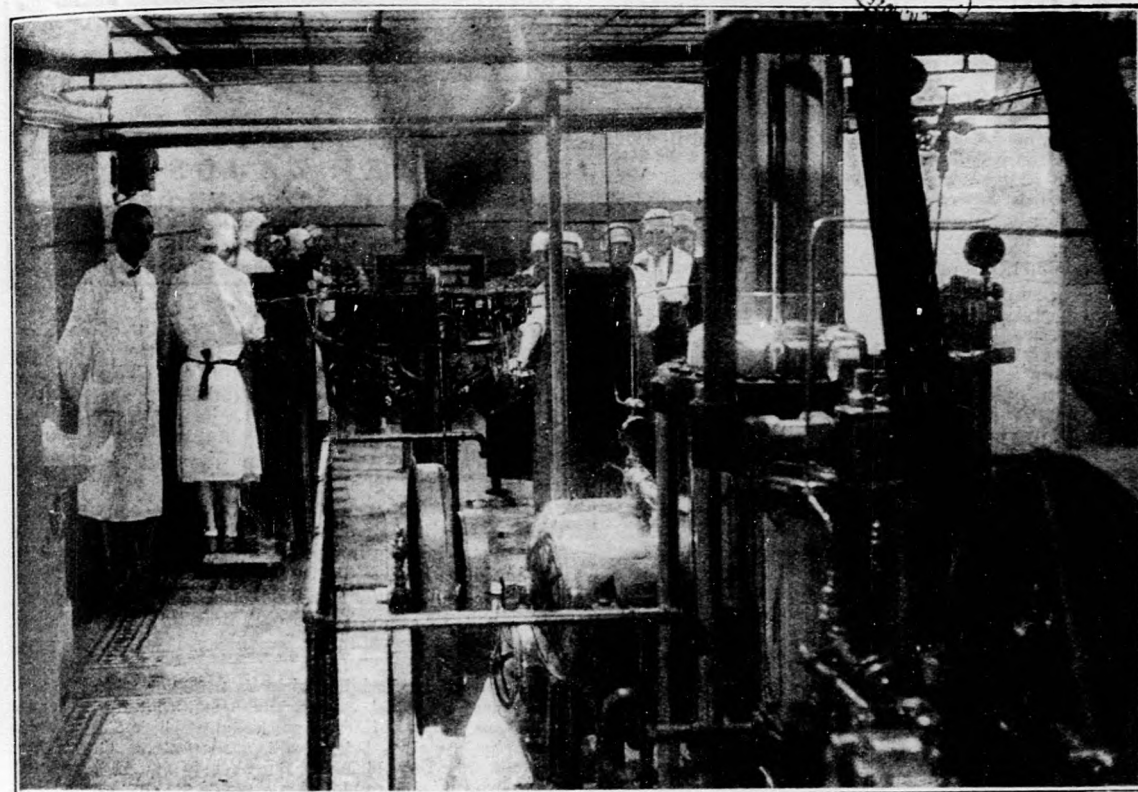
Budapest Székesiőváros Ásványvízüzeme, ahonnan a Hungária-gyógyászati és vízének felhasználásával az üdítő Harmatvíz forgalomba kerül.

A Harmatvíz-üzem mosóhelyisége, ahol kiváló gondossággal tisztítják a palackokat, melyek azután a töltőhelyiségbe kerülnek.

Itt töltik meg Harmat-vizzel az üvegeket.

A Harmatvíz-üzem nagy töltőhelyisége, a hatalmas motorral.

A Harmatvíz-üzem üvegraktára, garázsai és a teherautók tábora, amely Harmat-vizes üvegekkel megrakottan, utrakészen áll, hogy a főváros és az ország minden részébe elvigye az üdítő Harmat-vizet.

VASÁRNAPTÓL-VASÁRNAPIG

GAZDATÁRSADALMI HIREK

Felvétel a szekszárdi m. kir. mezőgazdasági szakiskolába.

A folyó évi október hó 1-én megnyíló 1930-31. tanévre felvételnél a 17. évet betöltött gazdaifjak. Fizetendő díj egész évre 300 pengő, de *féltényes és teljesen ingyenes* helyek is vannak, arra érdemes szegényebb sorsuk részére. Érdeklődőknél közhely felvilágosítással készséggel szolgál az iskola igazgató-sága.

Százhusz külföldi szövetkezeti férfiú érkezik Budapestre.

A Bécsben megtartandó XIII. nemzetközi szövetkezeti kongresszussal kapcsolatban a *Hangya* kezdeményezésére augusztus 29-én több, mint *százhusz külföldi szövetkező* érkezik Budapestre, a magyar szövetkezeti intézmények megtekintésére. Ebben az ügyben a *Magyarországi Szövetkezetek Szövetsége* *Kuncz* Ödön dr. egyetemi tanár, ügyv. alelnök elnökelete alatt megbeszélést tartott a szövetkezetek vezetőivel és megállapította a külföldi szövetkezeti vendégek budapesti tartózkodásának részletes programját. A fogadtatás és rendezés munkáját szűkebbkörű bizottság intézi, melynek tagjai: *Borbás* Gáspár dr. ügyv. igazgató (Köztestviselők Fogyasztási Szövetkezete), *Kéler* György dr. főtitkár (Hangya), *Szalay* József cégvezető (OKH), *Zlinszky* György dr. igazgató (Magyar Mezőgazdák Szövetkezete), *Bartha* József (Gazdák Biztosító Szövetkezete), *Tachtler* József főellenőr (IOKSz) és *Pártos* Szilárd dr. (Magyarországi Szövetkezetek Szövetsége). A külföldi szövetkezőket, akik Budapest látványait s a nagy szövetkezetek telepeit és iparüzemeit tekintik meg, a székesfőváros és a Magyarországi Szövetkezetek Szövetsége kötelékébe tartozó szövetkezetek díszvacsorán látják vendégül.

A Faluszövetség szervekedése Timár községben. Augusztus 17-én, vasárnap, a Timár községbeli gazdaközönség nagy érdeklődése mellett alakult meg a Faluszövetség fiókja. A központ részéről *Kerék* Mihály dr. kiküldött jelent meg, aki hosszabb előadás keretében ismertette a Szövetségnek a falusi társadalom kulturális, gazdasági boldogulása érdekében kifejtett működését és behatóan foglalkozott a szervekedés jelentőségével. Ezután a nagyszámú hallgatóság egyhangú lelkesedéssel mondotta ki a fiókiszövetség megalakulását. A vezetőség tagjai lettek: *Jánosics* Antal elnök, *Csernyák* Miklós alelnök, *Dányi* János titkár, *Bicu* Andor pénztárnok, *Sólya* Miklós ellenőr, *Vattamány* Antal, ifj. *Niszalocki* Mihály, *Prokop* László számvizsgáló bizottsági tagok; *Prokop* József, *Vattamány* Andor, *Révész* Mátyás, *Lánci* Gábor, *Lukács* Sándor és *Vattamány* Ilés választmányi tagok. A szépen sikerült alakuló ülésen a szomszédos *Rakamaz* község fiókiszövetségi tagjai közül is többen megjelentek. Az előkészítés munkájának érdeme a község rendkívül tevékeny és a gazdák ügyes-bajos dolgaival önzetlen lelkesedéssel foglalkozó tanító-ját, *Dányi* Jánost illeti.

Négy hétig a levegőben. *Jackson* és *O'Brien* amerikai repülők huszonnégy nap repülés után a st.-luisi repülőtéren simán leszálltak. A repülőket óriási tömeg ünnepelte. A pilóták repülésükkkel megdöntötték a *Hunter* testvérek alig másfél hónappal ezelőtt felállított 554 óras időrepülési világrekordját. A két repülő azért szállott le, mert gépjüknek motorja felmondotta a szolgálatot. A pilóták 647 óra és 28 percig tartózkodtak egyfolytában a levegőben.

Ha nagyobb és biztosabb termék akar, rendeljen eredeti hatvani nemesített buza-, rozs-, ősziárpa és korai zöldtakarmánynak eredeti hatvani pannonbükkyön vetőmagot a Hatvani növénynemesítő r.-nál, Hatvan !! Kérjen képes árjegyzéket!!

Villanyerőre berendezett homoru borotva köszörülés

Alapítási év
1897

Angol és solingeni finom acéláru raktár
FLASNER LAJOS kézműves és
műköszörűle
Budapest, VIII., József-körut 17. szám.
Köszörülés és javítás olcsó áron. Lónyirógépek javítása és eladása.
Vidéki rendeléseket 24 órán belül eszközl.
Ezt a hirdetést vágja ki és vásárlásnál mutassa be. Kedvezményben részesül!

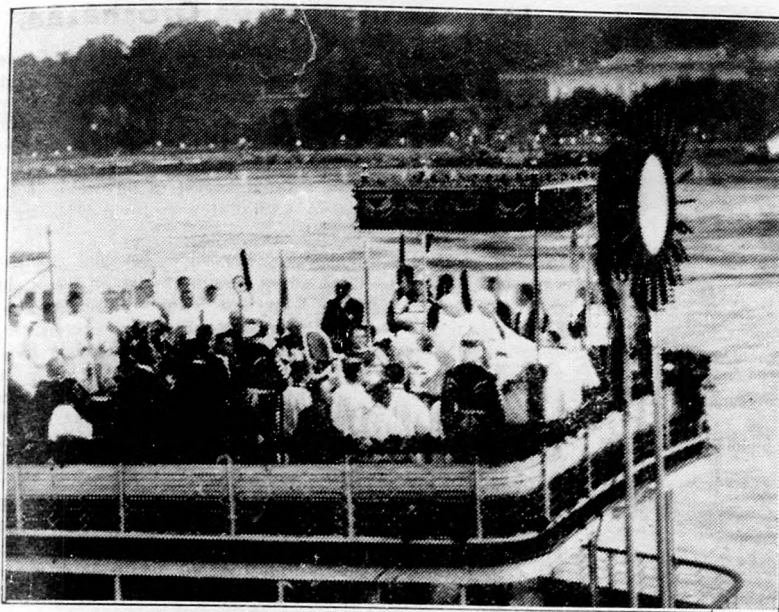
Földrengés volt Nógrádban. Augusztus 22-én reggel néhány percel hét óra előtt Nógrád vármegye területén erősebb földrengés volt. A földrengést *Balassagyarmat* és *Salgótarján* között érezték leginkább. Erős moraj kísérette a rengést, melynek akkora ereje volt, hogy sok házat megingatott. A szobákban megálltak az órák, edények, képek hullottak alá. Gyors egymásutánban két földlökésben nyilvánult meg a földrengés, amely után több ház kéménye összedült. Szécsényben néhány ház fala megrepedt. *Gyetván* Mihály előfizetők tudósítása szerint 22-én reggel hét óra hat perccor lehetett érezni *Legénden* a földrengést. Előfizetők az asztalnál irt és átszaladt keze az íráson. Kisleánya a karosszéken állt és leesett, komája a szobában állt és erősen megtántorodott. A budapesti földrengési obszervatórium készüléke is jelezte a közeli földrengést.

Küntüntetett gazdasági munkások. A földmívelésügyi miniszter elismerő oklevéllel és pénzjutalommal tüntette ki idősebb *Róth* János és *Leopold* József gazdasági eselődeket. *Róth* a gróf *Wenckheim*-uradalom líkópusztai gazdaságában töltött ötven esztendőt, míg *Leopold* József ötvenkét év óta áll *Frigyes* főherceg magyaróvári uradalmának szolgálatában. A jutalmat szép ünnepség keretében nyújtotta át a járás főszolgabírája az ünnepeltnek. — Ugyancsak elismerő oklevelet és pénzjutalmat kapott *Simon* József gazdasági eselőd, aki negyvenhat év óta szolgált *Bethlen* István gróf inkei bérletén. A jutalmat ünnepélyes keretben köztét adta át Simonnak a járás főszolgabírája.

Öngyilkos lett Rácz Lajos dr., a debreceni mezőgazdasági kamara igazgatója. *Rácz* Lajos dr., gazdasági főtanácsos, a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara igazgatója, augusztus hó 23-án a kamara székházában lévő hivatali szobájában revolverrel szívenlőtte magát és mire a kamara tisztviselői berohantak, már halva dőlt végig *karosszéke*ben. *Rácz* az öngyilkosságra előre készült, mert a kora délutáni órákban autóját átküldte *Nyiregyháza*ra fiaért azzal az üzenettel, hogy azonnal jöjjön haza. *Rácz* Lajos dr. halálával a tiszántúli gazdatársadalmat súlyos csapás érte. Az ő nevéhez fűződik a *Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara* kiépítésének munkája. A földmívelésügyi miniszter 1922-ben nevezte ki a kamara igazgatójává, 1927-ben pedig kiváló munkásságának elismeréséül gazdasági főtanácsos lett. *Rácz* Lajos 1881-ben *Halason* született.

Lezuhant a cseh utasszállító repülőgép. Augusztus 22-én, pénteken délután három órakor a Csehországban levő *Friedrichshof* falu határában szerencsétlenül járt és lezuhant a Prága-Pozsony között járó utasszállító repülőgép. A gép viharba került, ahol a pilóta elvesztette tájékozódását és le akart szállni. A gép közvetlenül egy ház fölé került, a tetőbe ütközött, felfordult és lezuhant. Zuhánáskor felrobbant a motor és a gép teljesen elégett. A szerencsétlenség alkalmával tizen személyhaltak s csupán hárman menekültek élve a katasztrófából.

Letartóztatták a dunaföldvári főjegyzőt. A paksi főszolgabírói hivatal, mint emlékeztetés, *Huber* Ferenc dunaföldvári főjegyzőt állásától felfüggesztette. A főjegyzőt a szekszárdi királyi ügyészség feljelentése alapján *Döry* István dr. szekszárdi vizsgálóbíró kihallgatta és a kihallgatás után letartóztatta. Ugyancsak letartóztatta a vizsgálóbíró *Nagy* János fogyasztási adóhivatali ellenőrt is. A vizsgálóbíró három községi alkalmazottat, akik ellen nem merült fel további gyanu, elbocsátott.

Sincero biboros az Öltáriszentséget vivő hajón imát mond a „Krisztus Király Diadalutján.”

Megtalálták a harminchárom éve eltűnt sarkutazó holttestét. A sarkvidéken tartózkodó norvég tudományos expedíciója a múlt hét folyamán rábukkant André svéd mérnök holttestére. André 1897-ben léghajóval indult az északi sarkra, ahol azonban néhány nap után eltűnt s azóta sem tudtak róla semmit. A sarkkutató holttestét jég közé fagyva teljes épségben találták s André zsebében megtalálták utazási naplóját is. A hősi halált halt kutató holttestét az expedíció Svédországba szállítja.

Közigazgatási botrányok Oláhországban. Bukaresti jelentések szerint, *Evičky* kisenévi rendőrfőkapitányt a napokban fel függesztették állásából, mert az üresedésben levő rendőrtiszti állásokat *úrverés útján töltötte be.* A főkapitány felesége agyonlőtte magát. A vizsgálat megállapítása szerint az asszony azért végzett magával, mert férje úgy vallott, hogy a visszaélések egy részét felesége követte el. Ugyancsak felfüggesztették állásából a buzani állami fogház igazgatóját, akiről kiderült, hogy a *fegyencek társaságában járt szórakozni a városban.* Az igazgató mulatozásainak költségeit minden alkalommal a fegyencek viselték, akik viszont az igazgatótól különféle kedvezményeket kaptak.

Letartóztattak egy szegedi őrnagyot. *Horváth* Antal szegedi őrnagy ellen már hetekkel ezelőtt fegyelmi eljárás indult. Megállapították ugyanis, hogy az őrnagy fontos katonai iratokat akart átjárszani az ellenség kezére. A megállapítás alapján Horváthot letartóztatták. Az őrnagy utolsó pillanatban *öngyilkosságot kísérelt meg,* ami azonban nem sikerült. A katonai ügyészség Horváthot letartóztatta.

Vonatnak rohant a ménés. A pácini gazdák ménése augusztus 18-án a csikósok vigyázatlansága következtében kiszökött a karámból. Az elszabadult lovak *Budahomok-tanyánál* felszaladtak a bodrogközi vasut töltésére, ahol éppen szembejött a motoros vonat. Az állatok megijedtek a motoros vonat lámpájától s mielőtt a vezető lefékezhetne volna a mozdonyt, az egész farka nekiszaladt a vonatnak. Három ló megdőglött a kerekek alatt, több pedig súlyosan megsebesült. A vonatot megrokkantolták és csak hosszabb késéssel tudta folytatni útját.

Hősi emlékmű felszentelése Vásárosdombón. Augusztus hó 18-án szentelték fel *Vásárosdombó* község hősi halottainak emlékművét. A felszentelést *Igaz* Béla dr., pápai prélátus, décsi kanonok végezte. Az ünnepi beszédet *P. Somogyi* Jenő ležustársasági házfőnök mondta. Az emlékművet *Fetter* Károly dombóvári szobrászművész készítette.

Megünnepelték Ferenc József születésnapjának századik évfordulóját. I. Ferenc József néhai királyunk születésének századik évfordulója alkalmából augusztus hó 18-án az ország nagyobb városaiban ünnepségek voltak. Budapesten a budavári Koronázó-főtemplomban *Serédi* Jusztinián dr. bíboros hercegprímás ünnepi szentmisét pontifikált az évforduló napján. Az ünnepi istentiszteleten megjelent *Horthy* Miklós kormányzó feleségével együtt, ott voltak *Augusta, Anna, Gabriella, Zsófia* és *Magdolna* királyi hercegnők, *József Ferenc* királyi herceg és *Vass József* miniszter vezetésével a fővárosban időző miniszterek. Az ünnepi mise után *Serédi* Jusztinián hercegprímás szentbeszédet mondott, amelyben az ősök tiszteletéről és a mult-hoz való ragaszkodásról beszélt.

A földmivelésügyi miniszter a virágkiállításán. *Mayer* János földmivelésügyi miniszter augusztus 19-én meglátogatta a városligeti tó Széchenyi szigetén levő virágkiállítást. A minisztert *Manninger* Vilmos egyetemi tanár és *Darvas* Ferenc gazdasági főtanácsos fogadta és kalauzolta végig a kiállításon. *Mayer* János földmivelésügyi miniszter a kiállítás rendezőségének legteljesebb elismerését fejezte ki.

Letartóztatták a kajdaci főjegyzőt. A szekszárdi ügyészség az alispán feljelentésére bűnvádi eljárást indított *Kirnbauer* Mihály kajdaci főjegyző és *Maresch* Lipót adóügyi jegyző ellen, akik néhány héttel ezelőtt szabadságra utaztak s távollétükben a vármegyei bizottság nagyobb hiányt talált a községi pénztárban. *Kirnbauer* a rendőrség Szekszárdon elfogta és beszállította az ügyészségre, ahol letartóztatták. *Maresch* Lipótot a budapesti rendőrség a lipótmezei tébolydában találta meg, ahonnan — ha meggyógyul — azonnal átadják a rendőrségnek.

Borzalmas családiránt Párisban. Szörnyű eszládirántást követett el Páris egyik külvárosában egy 56 éves angol származású kereskedő. A kereskedő *agyonlőtte feleségét, két kisfiát, majd maga ellen fordította a fegyvert.* A borzalmas tömeggyilkosságot a kereskedő anyagi gondjai miatt követte el. Hátrahagyott levelében azt írta, sajnálja, hogy két idősebb fia Svájcban tartózkodik s *igy nincs alkalma velük is végezni.* A hatóságok úgy vélik, hogy a kereskedő megőrült és szörnyű tettét rohamában követte el.

Folyóba zuhant egy autóbusz. Lyon, franciaországi város közelében, egy társasautomobil, amelyen tizenkét utas foglalt helyet, összeütközött egy másik autóval az Isère-patak hídján. Az autóbusz belezuhan a patakba. *Egy utas meghalt, négyen pedig súlyosan megsebesültek.* *Grenoblóban* egy autóbusz, amelyen hatvanhatan ültek, nekiment egy hid karfájának és a folyóba zuhant. Az autóbusz utasai között leirhatatlan pánik keletkezett: az utasok egymásba kapaszkodva akartak menekülni a halálos veszedelemből. Szerencsére az autóbusz nyitott volt s így többen megmenekültek. A szerencsétlenség alkalmával *ötven meghaltak, tizen súlyos sebesülést szenvedtek.*

Fajtiszta, nemes

pannonbüköny- és szöszös- büköny-vetőmag eladó

selektáltan métermázsánként 40 P-ért, 10 kgr-on alui
vételnél kilogrammonként 48 fillérért

**Ifju Pekori József mezőgazdaságában, Magyar-
szentiván, Baranya megye.**

Postán utánvétellel szállítom.

Matyó-gyermekek a Szent István-napi körmenetben.

Forró vizet öntött a detektívekre. Kóka József és Sütő Kálmán budapesti detektívek augusztus 22-én megfigyelő uton jártak az egyik külvárosi utcában, amikor megpillantották Lajos Kálmán rovottmultu betörőt. A detektívek el akarták fogni a többszörösen körözött suhancot, aki azonban futásnak eredt és bemenekült egy hentesáruvágy udvarára. A detektívek ide is követték Lajost, aki felkapott egy udvaron álló forróvizes fazekat és annak tartalmát a detektívekre zudította. A forró víz összegezte a detektíveket, akik azonban továbbra is üldözték a menekülő betörőt. Lajos az utcára menekült, ahol végre a közeli rendőr segítségével sikerült a detektíveknek lefogniok. A megkötözött betörőt előállították a főkapitányságra.

Kényszermunka a vallásoktatásért. Az angol külügyi hivatal legutóbb kiadta a vallásgyakorlatra vonatkozó legújabb szovjetrendeletek angol fordítását. A rendeletek szerint például, aki Szovjetországra gyermekeket, vagy más kiskorú bármilyen vallási oktatásban részesít, *egy évi kényszermunka büntetést kap.* Hasonlóképp egy évi kényszermunkával büntetik az oroszok azt, aki vallási szertartást mer végezni, vagy pedig házában szentképet helyez el. Papok és szerzetesek, továbbá az egyházközségek tisztviselői semmiféle politikai jogot nem gyakorolhatnak, akkor sem, ha munkájukért díjazásban nem is részesülnek.

A világ legrágább bélyege. A világ legrágább bélyege a napokban megnyílt bostoni bélyegkiállításán látható. A bélyeg angol Guyanában volt használatos és 1856-ban a gyarmat postamestere házilag állította elő, miután bélyegkészlete teljesen elfogyott. A ritka bélyeg Hinds, newyorki kereskedő 1916-ban 32.000 dollárért vette meg. A bélyeg értéke jelenleg, a szakértők véleménye szerint, több, mint 50.000 dollár.

Tömegbe szaladt a vonat. A zágrábi eucharisztikus kongresszus alkalmával az utolsó napon díszes tüzijáték volt. A tüzijátékot a Concordia sportpályán mintegy 30.000 főnyi közönség szemlélte végig. A nézők egy része a pálya mellett elhúzódó vasuti töltésen foglalt helyet és nem vette észre a Zágrába befutó vonatot. A Spalatoból Zágrába érkező tehervonat vezetője éles füttyjellel figyelmeztette a nézőket a közelgő veszedelemre, azonban a tüzijátékot szemlélők figyelmét annyira lekötötte a látványosság, hogy nem hallották meg a vonat sipolását és ottmaradtak a sineken. A tehervonat beleszaladt a tömegbe és hat embert halálra gázolt, tizenhatet pedig megsebesített.

Nőtlen, 30-as, józanéletű

66 hold saját vagyonnal nőszülne, levelezne házasság céljából ugyanennyi, vagy kisebb vagyonnal bír, gazdálkodó leánnyal! Levelet „Délibábos róna” jellegére a kiadóhivatalba.

Iparoskongresszus Orosházán.

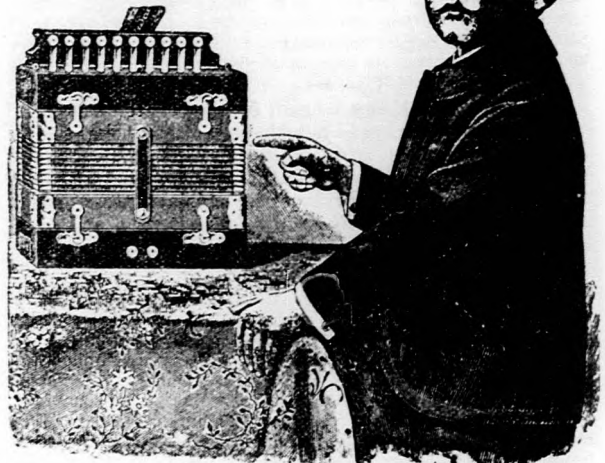
Az idei iparoskongresszust Orosházán rendezte az *Ipartestületek Országos Szövetsége* kapcsolatban az ottani mezőgazdasági és ipari kiállítással. A kongresszus augusztus hó 17-én, vasárnap ülésezett élénk érdeklődés mellett. A kereskedelmi minisztériumot Kállay Miklós államtitkár képviselte a gyűlésen, aki Fritz Géza min. tanácsos társaságában jelent meg. Papp József elnök nyitotta meg a tanácskozást és üdvözölte a kormány, valamint a hatóságok kiküldöttjeit és rövid tájékoztatást adott a tárgyalás anyagáról.

Kállay Miklós államtitkár hosszabb beszédet mondott, amelyben sorbavette a kézműves, valamint kisipar összes időszerű kérdéseit. Kifejtette, hogy a mai kamarai rendszer megbotyogtatása alapos megfontolást igényel. Ebben a kérdésben csak az iparosság többségének kívánsága lehet mértékadó. A *kisipar tőke- és hitelcsúszásának kielégítése foglalkoztatja a kormányt.* Kifogásolják, hogy a kisipari hitelt az IOKSz osztja szét, de hát minek másik új intézményt létesíteni nagy költséggel. Fontosabb a meglévő tőkésítés. Ami a hitelfeltételeket illeti, a pénzügyminiszternek az a felfogása, hogy azokat könnyíteni kell, de vigyáznai is szükséges, mert *tulkönyvi feltételekkel több kárt okozunk, mint amennyi hasznot csinálunk.* Beszéde befejező részében felsorolta a kisipar érdekeit szolgáló rendelkezéseket s megállapította, hogy a *kormányból nem hiányzik a kisiparok a gondozására irányuló jószándék és a segítség sem.* Azokat a tényezőket azonban, amelyek a világgazdasági okok és a nagytermelés következtével és amelyek nyomják a kézművesipart, sem nálunk, sem másutt nem lehet kiküszöbölni.

A nagy tetszéssel fogadott beszéd után Kun Béla képviselő szólalt fel, majd a kongresszus az előadók jelentésével és többek hozzájárulásával elfogadta a terjedelmes határozati javaslatot. Ez többek között a kisipari hitelkeretnek olyan módon való növelését kéri, amely a kormány pénzbeli segítségének nagyobb részét veszteségi alapként kezelni *s ezáltal a hitelkeret számmillió pengőre volna fokozható.* A kongresszus megalakította ezután az Iparospártot.

Gyűlés után Orosháza szülöttének, Thék Endrének emlékére, iparosünnepély volt, amelyen az ünnepi beszédet Gubioza Sándor képviselő mondotta.

Ez az igazi jó harmonika!

39. számú, 10 billentyű 2 bőgővel, 50 acélhangu 2 kórusal P 21—
40. számú, ugyanilyen, de 4 bőgővel, Tehát 60 acélhangal P 23—
41. számú, 19 billentyű, 8 bőgő, 4 kórusal, 100 acélhangal P 45—
Összes hangszerek csakis itt a gyárban kaphatók. Árjegyzéket ingyen küld:

Mogyoróssy hangszergyár,
A világ legjobb hangszergyára.

Budapest, VIII.,
Rákóczi-ut 71.

TANÁCSADÓ

Kérdés: Kaphatok-e kölcsönt baromfityenyésztésre? (Előfizető, Szentcs.) — **Felelet:** Baromfityenyésztési kölcsönt tudomásunk szerint az állam ma már nem ad. Fajbaromfit a legkiválóbb minőségben és a legmegtérültebb árban Gödöllőn kaphat az „Állami Baromfityenyésztési Szakiskolában”. Forduljon ide, itt minden baromfityenyésztési szakkérdésben felvilágosítást kaphat, valamint az iránt is tájékoztatják, hogy mibe kerül a tenyésztésanyag és az ára milyen részletekben fizethető.

Kérdés: Vasgerendákat akarok venni. Ha az új drága, ugy használt is megfelel. Hol kaphatok ilyen gerendákat? (Sz. B., Domoszló.) — **Felelet:** Budapesten sok ócskavaskereskedő van, ahol olcsón beszerezheti a gerendákat, azonban a szállítási költsége megdrágítja az árat. Inkább azt tanácsoljuk, vegye meg a vasakat Egerben, vagy Gyöngyösön, ott bizonyára kevesebbe kerül.

Kérdés: A földreform során kaptam házhelyet, most építkezni akarok, de nincs elegendő pénzem. Folyamodtam Faksz-kölcsönért, de nem kaptam. Községünkben van olyan, akinek engedélyezték a kölcsönt, azonban nincs szüksége rá és most hajlandó volna nekem átengedni; hova forduljak, hogy ezt jóváhagyják? (N. Gy., Sárszentágóta.) — **Felelet:** Forduljon a helybéli Faksz megbízottjához a Faksz budapesti központjához, kérvényében teljes részletességgel adja elő baját és kérje a kölcsönnek a leirt módon való engedélyezését.

Kérdés: Hol tudhatom meg G. ezredes, a székesfehérvári volt 7. honvéd gyalogezred parancsnokának pontos címét? (V. J., Adony.) — **Felelet:** Forduljon a m. kir. hadtörténelmi levéltárhoz, Budapest, I., Bécsikapu-tér 2.

Kérdés: Hogyan készíthetők márcot mézből? (S. J., Szulok.) — **Felelet:** A márc, vagyis méhsőr készítése többféle módon történhet. Mivel a méhsörök általában a gyengébb 4–8 százalékos szeszartalmú, éppen feltisztult, de még rendszerint gyenge erjedésben levő szénsavdús italokhoz tartoznak, azért a sörgyártáshoz hasonlóan kezelhetők. Erjedésbe hozásukra, ha magasabb szeszartalmat nem kívánunk, megfelelően a pollenszemek (1 hl. mustra 50 gramm). Jól erjedő mézcefrével most újabb készítésű mézcefrét állíthatunk be. Ennél az italtípusnál előny jelenthet, ha lassan és kevés szeszt termelő Apkultatások és Torulák (baktériumok) intézik az erjedést. Tagadhatatlan, hogy a legjobb ízű ital a jelzett módon a pollennel bevezetett erjedéssel készülhet. Viszont az esetek többségében az ital így nem sikerül, miért is a biztosan célhoz vezető, hozzá erősebben kifejezett sörserű jellegű is kölcsönző, sörélesztővel való dolgozást ajánljuk. Fenékerjedésű sörélesztőt (kapható minden sörgyárban) véve, a főerjedésben éppen átmenet lényegében feltisztult, de még utóerjedés miatt pezsgő sört, vagy azon állapotban kimerjük, vagy ászokolás végett átfejthetjük erősdongájú hordóba, ahol utóerjedés közben az ital szénsavval telítődik. Az utóerjedés hűvös, 8–12 fokos hőmérsékletű helyen történjen. Más elkészítési mód: A gráci méhsőr. 25 kg. szinmázat feloldunk 100 liter langos vízben. Másodminőségűből a cukortartalmának megfelelően többet; (felőzöttük, tojással derítjük, lehabozzuk, stb.) aztán izlés szerint 50–500 gr. konyólt és 200 gr. megőrölt sörmalátát, vagy annak előzők szerint készült kivonatát, vagy Diamaltot, nemkülönbön izlés szerint fahéj, szegfűszeg, koriander, kardamomum, szerecsendió főzetét adunk hozzá. E fűszerek keveréke tülzacsókba téve, az erjedő folyadékba hosszabb-rövidebb időre beakasztható. Egyesek meg borkóssal (1 hl-re 50 gr.) mérsékelten megvanyalták. Harmadik elkészítési mód: Mézsőr. König szerint. 12 kg. mézet 60 liter vízzel, 20 gr. timfölddel és 300 gr. konyóval felfőzzük, majd a folyadékot ruhán átszűrve, 1 liter felsőerjedésű sörélesztővel beoltjuk és erjedni hagyjuk. A sörélesztőt sörgyáraink nem használják. A Magyar Királyi Erjedéstan Intézetnél (Budapest, Debről-ut 15.) beszerezhető. Erjedés után a sör élvezhető.

Kérdés: 1. Hol van a központja az ősz folyamán meginduló Budapest—Hegyeshalom között járó autóbusszjáratnak? 2. Hol lehet kölcsönruhát kapni. (K. L., B.) — **Felelet:** Az idegenforgalmi autóbusszok tulajdonosa az Ibusz (Idegenforgalmi beszerzési, utazási- és szállítási) részvénytársaság, Budapest, V., Kádár-utca 2. 2. Telchner J. IV., Királyi Pál-utca 10.

Kérdés: Fiamnak átadtam a gazdaságot és a vonatkozó nyilatkozatomba, megtevésemmel, azt is belefoglalták, hogy az élvezeti jogról lemondok. Mit tehetek? (M. P., Bánya.) — **Felelet:** Az okirat hatálytalansága miatt pert indíthat az illetékes bíróságnál, megtevése alapján. Tanukról kell elsősorban gondoskodni, akik a bíróságnál igazolják a megtevése fennfőrgását.

Kérdés: Atyámmal közös háztartásban vagyok. Négyezer öl földet vettünk, amely telekkönyvileg az én nevemen van. Ennek a földnek az évi 10 pengő és két fillért kitevő földadóját a községi adóügyi jegyző a szüleimmel közös adófőkönnyi számlán irta elő. Mit tehetek, hogy a kérdéses földadó, mint ötven aranykorona kalászi tiszta jövedelemmel nem bíró földem adója, a törvény szerint a Gabonaértékesítő Alap által egyenlítették ki? (62. sz. előfizető, Kazsok.) — **Felelet:** Kérje a jegyző urtól, vagy ha ő erre nem hajlandó, a m. kir. adóhivataltól, saját ingatlanra földadójának nevére való elkülönítését, — azzal az indoklással, hogy azt egyedül ön műveli és használt egyedül élvezi. Az elkülönítés után semmi akadály nem lesz kérése teljesítésének. Második kérdésére azt válaszoljuk, hogy ha a bérleti szerződés szerint a bérösszeg piaci középáron pénzben fizetendő, úgy a bérlet a bérbeadótól sem boletált, sem a boletta értékét nem követelheti. Csak a természetben szolgáltatott buza után jár boletta a termelőnek. 3. A földmívelésügyi minisztérium által kiosztandó fajnemes buzavetőmag ügyében a járási, vagy esetleg a vármegyei gazdasági felügyelőséghez forduljon.

Kérdés: 1. Mi az oka a búza üszkösödésének és miért az egyik szál üszkös, a másik nem? 2. Miből készítik az öngyújtó követ, lehet-e házilag készíteni? (M. J., Sur.) — **Felelet:** 1. A búzának kétféle üszke van, a kő- vagy büdösüszk és a porüszk. Mindkettőt parányi kicsinyűgű kórokozó gombák okozzák. Ezek a gombák egyik növényt fertőzik, a másikat nem. Hogy melyiket fertőzik és melyiket nem, az teljesen a véletlentől függ. Gyakoribb a kő- vagy a büdösüszk, ami ellen a csávázással lehet védekezni. 2. Öngyújtóba való tüzkő kétféle van: természetes és mesterséges. A természetes bizonyos helyeken találják és azt megfelelő formára alakítva hozzák forgalomba. Ez nem más, mint kvarckő. A mesterséges gyárilag állítják elő összetört kvarcból, amelyhez más anyagot is kevernek. Az előállítás módja gyártási titok. A tüzkövet házilag előállítani nem lehet.

Kérdés: Hol találhatom meg Budapesten a „Falu” című újság szerkesztőségét és kiadóhivatalát? (H. Gy., Somogyudvarhely.) — **Felelet:** Budapest, IX., Üllői-ut 1. II. **Kérdés:** Lesz-e rádiógazdasági előadás a fajlagalmokról? Hol lehet a komáromi bukfencgalambokat értékesíteni? (Egy hű előfizető, Keszthely.) — **Felelet:** 1. Nem tudjuk. 2. Hirdessen lapunkban, talán keresik.

Kérdés: A kölcsöntöke után a fiókbankok hány százalékos kamattal számíthatnak jelenleg és a törvényes kamattal milyen százaléku? (O. I., Gyöngyöstarján.) — **Felelet:** A Nemzeti Bank kamattal jelenleg 5 1/2 százaléku. A fiókbankok kamattalha nincsen egységesen meg szabva. Rendszerint 1 1/2–2 vagy ennél is több százalékuat kérnek a Nemzeti Bank kamattalha fölött.

Kérdés: Hol van az Országos cseléd- és munkáshelyezőiroda? (E. K., Dióskál.) — **Felelet:** Az Országos Gazdasági Munkaközvetítő Iroda a földmívelésügyi minisztériumban van (Budapest, V., Kossuth Lajos-tér 11. sz.).

Kérdés: Franciaországba szeretnék menni, hová forduljak? (Előfizető H. F., Kerta.) — **Felelet:** Ha munkavállalás végett akar kimenni Franciaországba, előbb érvényes magyar utlevellet kell váltania. Ezenkívül kívándorlási engedélyt kell kérnie a belügyminisztériumtól. A francia munkaadótól még igazolást kell bemutatnia a budapesti francia követségen, mert csak ezzel az igazolvánnyal kap vizumot és utazhat ki munkára.

Kérdés: Mennyi az értéke az 1917 október 23-án takarékpénztárba tett 848 koronának, az 1918. évi áprilisi 19.835 koronának és az 1923. évi július 1-i 7519 koronának? (Szarvasi Gazdajfak Önképzőkör.) — **Felelet:** A törvény a takarékbetétet kivette az ártérkeelés alól, így azok, sajnos, csupán a betett összegnek papírértékét érik, ez pedig olyan csekély, hogy nem érdemes felvenni. 12.500 korona egyenlő 1 pengővel, azaz ezer korona egyenlő nyolc fillérrel. Ilyen alapon számítsa ki a betétet.

Kérdés: A jövedelemadó kibebizítése végett hová kell fordulni? (P. M., Császártöltés.) — **Felelet:** A 300/1927. számú pénzügyminiszteri rendelet 58. §-a szerint a m. kir. Pénzügyigazgatóságnál kell a kérvényt beadni és abban kintatni a jövedelem és vagyon megcsappanását, illetve elvesztését.

Kérdés: Melyik a szarvasmarhatenyésztésről szóló legújabb szakfőkönny? (D. J., Biharnagybajom.) — **Felelet:** Schandl József dr. közgazdasági egyetem tanárának, a „Vasárnap” főmunkatársának: „A szarvasmarha és a bivaly tenyésztése” címen megjelent szakfőkönnye. Bólti ára 10 pengő. Kiadója az Eggenberger-féle könyvkereskedő (Rényi Károly, Budapest, IV., Kossuth Lajos-u. 2.), ahol bármilyen magyar nyelvű szakfőkönny beszerezhető.

A FÖLDOSZTÁS.

— Népszínmű három felvonásban. —

Irta: ifj. K. Kálmán Sándor nógrádverőcei kispapja.

A darabot a „Vasárnap“ műkedvelő-olvasói a szerző engedélyével díjmentesen előadhatják.

(17. közlemény.)

ÖRZSI: Csak gyünne már édesapám.

JÓZSI: Ráér még.

ÖRZSI: Rögtön megmondom neki.

JÓZSI: Elhamarkodnád a dolgot. Letagadnák neki, önekk hinne, nem neked. De bizonyíték van Örszükém. Ha rám hallgatsz, jóra fordul minden.

ÖRZSI: De én nem váltok Zolival egy szót se többet.

JÓZSI: Akkor sohse leszünk egymásé.

ÖRZSI (majdnem sírva): De hát mit csináljak?

JÓZSI: Játssz tovább szerepedet. Bíz rád rám őket. Most már én is tudom a dolgom. Hej, Örszükém, ők most nevetnek, azt hiszik, hogy becsapják a világot. Mink majd utoljára nevetünk. Holnap este gyere ki az öreg diófához, mindent elmondok.

ÖRZSI: Nem mondhatnád itt meg?

JÓZSI: Nem! Sokáig tartana, meg jöhet is valaki. Most még csak arra kérlek, ne törődj édes apáddal, akárhogy dühöng máma ellenem. Majd lecsillapodik magától.

ÖRZSI: Jaj Istenem! Azért ugy sajnálom őtet.

JÓZSI: Sohse sajnáld, nem lesz neki semmi baja. Ő se sajnált téged. Látod, te is kérted őtet, hogy ne vegye el Tercsit, rád se hallgatott. Pedig bíró létére felérhette volna ésszel, hogy fiatal ő hozzá egy huszonkét éves menyecske.

ÖRZSI: De mikor ugy tudott neki hízelegni.

JÓZSI: Idős ember létére tudhatta volna, hogy azért hízeleg, hogy a nyakába varhassa magát. Mikor aztán elveszi, akkor oszi szabad a vásár, ahogy a nóta mondja:

*Az én uram öregember,
A kedvesem legényember.
Az uramnak egy féldeci,
Kedvesemnek eviki-puszi.*

ÖRZSI: Ne esufold ki, nem tehet róla, mikor olyan nagyon szereti.

JÓZSI: Szép tőled Örszükém, hogy pártolod, azért szeretlek én is olyan nagyon. Olyan a szíved, mint egy galambé. Nem is tudom, hogy mire tudnék vetemedni, ha nem lehetnél az enyém. Sokszor olyan nyugtalan vagyok, hogy egyszer mégis meggon-dolod a dolgot.

ÖRZSI: Ugyan mit gondolhatnék meg?

JÓZSI: Hát, hogy mégis csak jobb lesz gazdag Sugárnának lenni, mint szegény zselléremberé. (Mégfogja a poharat, iszik.)

ÖRZSI: Ilyesmit csak verj ki a fejedből. (Dalol; dallam: „Buza közé száll...“)

*Megszokom a szegénységet térted,
Nem szerettem soha senkit, csak téged;
Amióta megláttalak, szeretlek,
Álmaimban mindig téged kereslek.*

(Ahogy Örszi elkezd dalolni, Szörös kiséri hegedűvel, úgy jön be.)

*Álmaimban ha egyszer megláttalak,
Karjaimból soha el nem bocsájtalak.
Akkor tőlünk lehet bárki gazdagabb,
De kivülünk nem lesz senki boldogabb.*

JÓZSI: Nem. Nem lesz senki boldogabb kivülünk. Gyermekekori vágyaim mennek teljesedésbe, ha az enyém leszel. Mindig az volt az ábrándozásom. Egy kis ház, benne egy hűsleges feleség, aki karján gyermekkeacagással várja baba az urát, mikor jön haza a mezőről. Ez hozott haza a katonáéktól. A mező, a vetés, a kalászos róna, az eke mellett a pacirtadalolást, otthon meg a gyermekkeacagást hallgatni. Örszükém, ha az enyém leszel, nem lesz nálam boldogabb ember senki a világon. (Peti sir, a szemét törölgeti.)

ÖRZSI: Nálam se! (Megölelik, megcsókolják egymást.)

XI. Jelenet.

(VOLTAK, TERCSI, ZOLI)

TERCSI (meglátja őket): Ez aztán teszi, kilesi az alkalmat, mikor szökhetsz el tőlünk. Elmegy a szeretőjéért, hogy itt esokolódhassanak. Megállj, megmondom apádnak. Tudom Istenem, hogy kiveri belőled. Ilyen lánynak, oszt ilyenel összekötelnél, nem ég ki a szemed?

ÖRZSI: Józsiám...

JÓZSI: Ne félj semmit, ülj oda az asztalhoz.

ZOLI (Józsihoz): Hogy gyösz te ahhoz, hogy az én jegyesemmel esokolózzál?

JÓZSI: A te jegyesed? Nem tudtam.

TERCSI: Az istennyi! hozott haza, hogy nem tudtál ott veszni, ahol voltál!

SZÖRÖS (Józsihoz): Kenj le már neki egy őrmesteri pofont!

JÓZSI (mosolyogva nekikül háttal az asztalnak): Aztán mi haszna volna belőle szülém?

ZOLI: Jó lesz, ha nem sértegetsz senkit, mert... (veszekedő állást vesz fel).

SZÖRÖS (Józsihoz): Rugd már fel a nyavalyást.

JÓZSI: Higgadtan Zoli öcsém! Tudod, hogy nem vagyok hozzászokva a verekedéshez...

SZÖRÖS: Hát hiába voltál őrmester? Majd megmutatnám én neki.

TERCSI: Űlj le, Zoli, oda melléje, szóra se méltasd ezt a senkit.

ÖRZSI: Én mellém ne üljön!

JÓZSI (sugra Örszihez): Egy szót se szólj, mert elrontasz mindent.

ZOLI: Azért is melléd ülök, nem bánom, ha nem is szeretsz. De megmutatom, hogy az én feleségem leszel mégis.

TERCSI: Majd megcsináljuk, hogy ne őszre legyen az esküvőtök.

(Folytatjuk.)

SZÁRAZSÁGBAN IS

**EREDMÉNYESEN
TERMECHET**

KERTBEN, KERTÉSZETBEN,
SZŐLŐBEN, GYÜMÖLCSÖSBEN

ÖNTÖZZÖN

A SZABADALMAZOTT

AHA

GAZDASÁGI KÉZI

ÖNTÖZŐGÉPPEL

Nem permetez, nem locsol, nem áraszt.

Az öntözővizet közvetlenül a termőtalajba, a gyökérzethez vezeti. $\frac{1}{10}$ vízzel, $\frac{1}{20}$ munkával 100 százalékos többtermést ér el.

Ára 28 P 60 fillér. Ezidőszert 35 százalék kedvezménnyel 18 P 60 fillérért rendelhető meg.

GAAR ÖDÖN

**Budapest, VI., Andrásy-ut 88-90 sz.
! KÉRJEN PROSPEKTUST MÉG MA!**

REJTVÉNYEK

1. Szórejtvény.

Dollár dolog poszt

(Beküldte: Kovács József Délegyházáról.)

2. Pontrejtvény.

S . e . e . e . é . h . z . g . á . a . é . e .

(Beküldte: Juhász János Mikóházáról.)

3. Betűrejtvény.

$$\begin{array}{r} \text{I} \quad \text{I} \quad (\text{K}=\text{I}) \\ \text{I} \\ \hline \text{II} \end{array}$$

(Beküldte: Sajgó Ferenc Kovácsszénázáról.)

4. Pótlórejtvény.

— rka   — de   — ttó   — amás
— ás   — ő   — ár   — él
— ör   — áz   — rvos

(Beküldte: Farkas Pál Putnokról.)

5. Szórejtvény.

Cs pej D forgat   ° °
   ° °
(é=a)   ° °

(Beküldte: Komjáti Antal Gyöngyöshalászláról.)

6. Pontrejtvény.

. u . l . k . f . l . v . l . k . n . y . s . b . b . m . z . m .

(Beküldte: Nagy Gyula Kéttornyulakról.)

7. Szórejtvény.

árd
(e=é)

(Beküldte: B. Tóth Sándor Szabadszállásról.)

8. Szórejtvény.

éjjeli madár erőd

(Beküldte: Sz. Balázs Zoltán Debrecenből.)

9. Számrejtvény.

Gondolok egy számot, elosztom huszonöttel, megszorozom nyolccal, levonok belőle négyet, hozzáadok hatvanhatot, kapok százötvenet. Melyik számot gondoltam?

(Beküldte: Dalló Juliska Dunavecseről.)

A rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával a 38-ik számban közöljük.

A 32-ik számban közölt rejtvények megfejtése:

1. Szórejtvény: **Tapasztalat.** 2. Pontrejtvény: **Hull a hó a szürke magas égből.** 3. Szórejtvény: **Egyesült erővel.** 4. Számrejtvény: **Mikor erényt és hibát látsz valakiben, keresd tenmagadban.** 5. Szórejtvény: **Folyamország.** 6. Verses talány: **Kanári.** 7. Szórejtvény: **Négyesfogat.** 8. Verses pontrejtvény: **Vasárnap az élet sója, Legyél pontos olvasója.** 9. Szórejtvény: **Teperő.** 10. Szórejtvény: **Kakuk.**

Helyesen megfejtették: Sebastyén Kálmán, felső Ther Antal, Horváth György, Ormosi Iván, Szinák Jolán, Schmidt Honka, ifj. Bátor Mihály, Hetényi Sándor, Műnár Sándor, Tóth Péter, Mrázik József, Nagy Péter, Kis Pál, Kovács Juliska, Kis Józsa, Bodog János, Ocsai Vilma, Deleczey István, Petrik József, ifj. cs. Nagy József, Vinezé László, Molnár Lajos, Ormosi Emília, Szekeres Péter, Kerekes Józsa, Nagy László, Benedek János, Kovács Juliska.

Jutalomkönyvet nyertek: Ther Antal (Örvényes), Schmidt Honka (Istváni), Ocsay Vilma (Kismarja), Mrázik József (Súr) és Sebastyén Kálmán (Rábatöttös).

A 33-ik számban megjelent rejtvények helyes megfejtését, a megfejtők és nyertesek névsorával együtt, jövő héten közöljük.

HIRDETEM

az „Üstökös“ törv védett folyékony bőrpoló felülmúlhatatlan jó-ságát Puhára varázsolja, festi, konzerválja, vízhatlanítja a lószerszámot, csizmát, bakkancsot, bőrkabátot, kocsibort.

Viguddz a védjegyre, mert utánozzák!

Kapható minden jobb fűszer-, vas-, bőrüzletben és szügyvartónál. Gyártja: **Sárkány Vegyitermék Vállalat** Budapest. VII., Damjanich utca 28/A

Csak a LOVAS ÜSTÖKÖS a valódi.

VÁSÁROK JEGYZÉKE

Augusztus hó 31-én, vasárnap.

Ló-, marha-, sertés- és kirakodóvásár: Csépa, Fülöpszállás, Kisujszállás, Szentmártonkóta, Táplógyöngye.

Szeptember hó 1-én, hétfőn.

Ló-, marha-, sertés- és kirakodóvásár: Akasztó, Balatonlelle (sertésvásár bizonytalan), Bonyhád, Czellödömök, Csurgó (sertésvásár bizonytalan), Dédes, Dunaszekeső, Felsősegesd (sertésvásár bizonytalan), Győr, Hercegszántó, Igal (sertésvásár bizonytalan), Irsa, Jászapáti, Kapuvár, Kisvárd, Köszeg, Köveskál, Mike (sertésvásár bizonytalan), Mór, Nagyfüged, Nyíregyháza, Perkáta, Pécs, Poroszló (sertésvásár bizonytalan), Rétság, Sárvár, Sátoraljaújhely, Szikszó, Tompa, Tüskevár (sertésvásár bizonytalan), Vác, Villány (sertésvásár bizonytalan), Zalaapáti, Zalaszentgrót (sertésvásár bizonytalan). — Ló-, marha- és sertésvásár: Hatvan, Köröstarcsa. — Lóvásár: Sopron. — Marhavásár: Nádasd. — Marha- és kirakodóvásár: Szeptek.

Szeptember hó 2-án, kedden.

Ló-, marha-, sertés- és kirakodóvásár: Bares, Beled, Hőgyész (sertésvásár bizonytalan), Nagykanizsa (sertésvásár bizonytalan), Szentgál, Szombathely, Sásd (bizonytalan). — Kirakodóvásár: Hatvan, Köröstarcsa, Sátoraljaújhely.

Szeptember hó 3-án, szerdán.

Ló-, marha-, sertés- és kirakodóvásár: Bük, Kaposvár (sertésvásár bizonytalan), Nagylengyel. — Ló-, marha- és sertésvásár: Jánosháza, Miskolc. — Kirakodóvásár: Szombathely.

Szeptember hó 4-én, csütörtökön.

Ló-, marha-, sertés- és kirakodóvásár: Alsópaty (sertésvásár bizonytalan), Csaroda, Encs, Ibrány, Marcali (sertésvásár bizonytalan), Onód, Pápateszér, Szentlőrinc. — Ló-, marha- és sertésvásár: Czellödömök, Putnok, Tiszafüred. — Marha- és sertésvásár: Kiskomárom.

Szeptember hó 5-én, pénteken.

Ló-, marha-, sertés- és kirakodóvásár: Buj, Vizvár. — Ló-, marha- és sertésvásár: Földeák, Gyöngyös, Gyula.

Szeptember hó 6-án, szombaton.

Ló-, marha-, sertés- és kirakodóvásár: Bánréve, Görgeteg, Magyarmecke. — Kirakodóvásár Földeák. — Lóvásár: Békés.

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak augusztus hó 25-én.)

GABONATŐZSDE.

KÉSZÁRUPIAC.

Ujbuza, tiszavidéki, 77 kg-os 17.10—17.50, 78 kg-os 17.30—17.70, 79 kg-os 17.55—18.00, 80 kg-os 17.45—18.15, felsőtiszai, 77 kg-os 16.75—16.95, 78 kg-os 16.85—17.15, 79 kg-os 17.05—17.25, 80 kg-os 17.15—17.35, jászági, 77 kg-os 17.05—17.25, 78 kg-os 17.15—17.35, fejmegyei, 77 kg-os 16.65—16.85, 78 kg-os 16.75—17.15, 79 kg-os 16.95—17.15, 80 kg-os 17.05—17.25, dunántúli 77 kg-os 16.65—16.85, 78 kg-os 16.75—17.15, 79 kg-os 16.95—17.15, 80 kg-os 17.05—17.25, pestvidéki, bácskai, 77 kg-os 16.65—16.85, 78 kg-os 16.75—17.15, 79 kg-os 16.95—17.15, 80 kg-os 17.05—17.25. — *Rosz*, pestvidéki, új 10.15—10.25, mák, új 10.15—10.25. *Árpa*, új 18.50—20.00, egyéb 16.75—17.75, takarmány-árpa 14.75—15.25, közép 14.00—14.50. *Zab*, új, közép 16.25—16.50. *Tengeri*, tiszai 16.25—16.50, dunántúli 16.25—16.50. *Repece*, új 27.50—28.00. *Korpa* 9.10—9.30 pengő métermázsánként.

HATÁRIDŐPIAC.

Buza októberre 17.01—17.03, márciusra 18.71—18.73, májusra 19.24—19.26. — *Rosz* októberre 10.92—10.93, márciusra 12.13—12.15. — *Tengeri* szeptemberre 15.93—15.95 pengő métermázsánként.

Vetőmagpiac. (Mauthner Ödön magtermei és magkereskedelmi r.-f. heti jelentése.) Lucernamag. A második kaszálás és cséplés folyamatban van. A beérkezett minták után itélve, a minőségek vidékenként különbözők, lesznek prima minőségek, de akadnak gyengébbek is. Lőhere kaszálása szintén folyamatban van, a kedvező időjárás mellett még jóminőségű termést adhat, mennyiségileg azonban közepesen aluli hozamot ígér. *Biborhere*. A forgalom erősen mecsappant, mert külföldi érdeklődés alig mutatkozik, viszont a belföldi kereslet élénk. *Baltacim*. A beérkezett jelentések szerint a termés mennyiségileg közepes, minőségileg azonban jó. *Tavaszi búkköny*. Vidékenként rossz termést adott, az eredmény feltétlenül a tavalyi mögött áll, minőségileg kielégítő. A *szőszöbűkkönyvel* bevett területek nagyobbodtak, helyenként jó termést adott, kivételi kereslet élénk, ára nem változott. *Pannonbúkkönynek*, mint őzkar vethető, kitűnően bevált takarmánynövénynek ugyiszólva vezetőszerre van, mindjában értékelni fagyállóságát, nagy terméshozamát és egyéb kiváló tulajdonságait. Ebben léli magyarázatát az a nagy kereslet, mely nemcsak a kül-, hanem a belföld részéről is ezen magféle iránt nyilvánul. Kielégítő keresete van még *őszborsónak*, *mustárnagnak*, *káposztarepőnek*, *őszbúkkönynek* és *tarlórepőnek*. — *A Magyar Magkereskedők Országos Egyesületének* hivatalos jegyzései 100 kilonként, nyárszerűt, Budapestre: *biborhere* 38—42, *fehérbere* 150—170, *baltacim* 32—34, *Viktoria* 16—19, *Expressborsó* 15—17, *őszborsó* 24—26, *tavaszi búkköny* 22—24, *szőszöbűkköny* 36—40, *lenmag*, *nagysemű* 39—40, *kisszemű* 37—38, *mustár fehér* 36—38, *repece* 27—27.50 pengő.

Liszt. A nyílt piacokon: *Buzadara* 52—60, duplanullás finom tézsliszt 48—50, nullás 48—50, kettes főzőliszt 44—48, négyes kenyérliszt 40—42, hatos 32—36 fillér kilogrammonként.

Abraktakarmánypiac. *Árpa*kor 12, *biborhere* 12.50, *borsó* 12.50, *buzakonyoly* 11, *buzakorpa* 10.25, *buzatakmányliszt* 13.50, *konkolydara* 12.50, *lenmagpogácsa* 27, *napraforgópogácsa* 16, *repecepogácsa* 13, *repaszélet*, *száritott* 11, *rozskonyoly* 11, *rozskorpa* 10.50, *rozsocsu* 10, *rozstakarmányliszt* 13, *szójababpogácsaliszt* nagyban 28, *szójababpogácsaliszt* kicsinyben 26, *tökmagpogácsa* 24 pengő métermázsánként.

Alomtőzeg tépve, bálákban 3.77, *alomtőzeg* tépve, ömlesztve 2.73 pengő métermázsánként.

Burgonya. Az árak nagyban métermázsánként a következők: *Nyári rózsaburgonya* 8—9, *ősz rózsaburgonya* 6—7, *Ella burgonya* 6.50—7.50 pengő.

Takarmányvásár. Réti széna, elsőrendű ó 8—10.50, réti széna, másodrendű ó 6.50—7.50, réti széna harmadrendű, csomagolásra 4.20—6.30, *muharszéna* 7—10, *lucernaszéna* 8—11, *zabosbúkköny-széna* 6.50, *zabtakarmány* 6.70—8, *alomszalma* 2.50—7, *zsuppszalma* 4—6 pengő métermázsánként.

Szurómarhavásár. Élő borjú, belföldi szopós, elsőrendű 1.16—1.26, kivételesen 1.30, másodrendű 1—1.14 pengő kilogrammonként élősúlyban.

Tenyészmarhák és Jármosökrök. Elsőrendű belföldi jármosökrök (tarka) 0.98—1, elsőrendű belföldi jármosökrök (fehér) 0.98—0.98, 1½—2 éves üszök 0.98—1.02, 1½—2 éves tinók 0.94—1, fiatal friss fejős tehén 1.25—1.40 pengő kilogrammonként élősúlyban.

Vágómarhavásár. Ökör 76—96, *gyenge* 64—74, *bika* 90—102, *gyenge* 62—84, *tehen* 62—88, *gyenge* 50—60, *növendék* 72—96, *csontozni* való marha 44—50 fillér kilogrammonként élősúlyban.

Sertésvásár. Könnyű sertés 120—124, középminőségű 124—126, nehéz sertés 126—128 fillér kilogrammonként élősúlyban.

Lóvásár. Csikó 90—100, *igás kocsi* (nehéz, nyugati fajta) 290—580, *igás kocsi* (könnyű, nyugati fajta) 240—500, *számár* 60, *alférendű minőségű lovak* 80—250, *vágólovak* 30—180 pengő darabonként.

Gyapju. A hazai gyapjupiac az elmúlt hét folyamán teljesen üzletlenn volt. Az árak változatlanok.

Nyersbőr. Marhabőr, minden sulyban, magyar 0.95—1, marhabőr, tarka 1.05—1.10, borjubőr (hossz lábál) 1.80—1.90, juhbőr 0.70—0.75, száraz juhbőr: rövidgyapjas, friss vágású 1.50—1.60, tavalyi vágású magasgyapjas 1.05—1.10 pengő kilogrammonként.

Baromfi és tojás. *Élő állatok a nyílt piacokon*: *Tyuk* 250—300, *csirke* 240—280 fillér darabonként. — *Leült állatok*: *Tyuk* 200—240, *csirke* 240—320, *hízott ruca* 200—240, *sovány* 180, *lud*, *hízott* 210—240, *sovány* 200, *ludmáj* 400—700, *ludzsír* és *háj* 260—300 fillér kilogrammonként. — *Tojás*: *Friss teatojás* 10—11, *főzőtojás* 8—10 fillér darabonként.

Vad. A nyílt piacokon: *Özgerinc* 700—800, *comb* 350, *többi része* 80—200, *vaddisznógerinc* 300, *comb* 300, *többi része* 100—200, *fogoly darabja* 100—200 fillér.

Hal. *Élő állatok a nyílt piacokon*: *Harcsa* 400—500, *ponty* 280—320 fillér kilogrammonként. — *Rák*: *Folyami rák* 8—10 fillér darabonként.

Tej és tejtermékek. A nyílt piacokon: *Teljestej* 34—40, *aludttej* 100, *yoghurt* 170, *tejszín* 280—320, *tejföl* 140—200, *centrifugált tea*-*vaj*, *többben* 380—400, *10 dkg-os csomagolásban* 420—560, *főzővaj* 320—360, *szedett vídeki vaj* 340—360, *jubasajt* 220—280, *tehenúró* 80—100, *sovány tehenúró* 40—60, *juhtúró* 220—240, *kevertúró* 180—200, *lítottúró* 280—320, *hazai ementáli sajt* 440—560, *hazai trappista* 240—320 fillér kilogrammonként.

Gyümölcs. A nyílt piacokon: *Nemes fajmala* 30—110, *közönséges* 30—80, *nemes fajkörte* 40—160, *közönséges* 40—70, *szilva* 120—160, *gyümölcsiz* 140—300, *rétészalma* 30—70, *nyári*, *édes* 30—80, *befőzni* való 40—90, *körte*, *befőzni* való 60—100, *berzencel szilva* 50—80, *vörösszilva*, *nem magvaváló* 20—50, *ringló*, *nemes* 100—160, *közönséges* 50—80, *befőzni* való 50—70, *son* 40—80, *barack*, *ősz*, *magva*-*váló* 40—120, *nem magvaváló* 50—200, *befőzni* való 60—140, *görög-dinnye*, *faj* 10—20, *közönséges* 8—12, *sárgadinnye*, *faj* 16—30, *közönséges* 12—16, *zentai* 8—14, *csemegeszőlő* 100—140, *kevert* 40—80, *díobél* 400—560, *héjazottogyoró* 440—560, *héjazott mandula* 480—800 fillér kilogrammonként.

Fűszer, mák, méz és háziszappan. A nyílt piacokon: *Édes nemespaprika* 500—560, *féledes*, *gulyás* 400—440, *rózsapaprika* 260—320, *erős* 200—260, *kereskedelmi* 100—200, *kék mák* 96—120, *pergetett méz* 160—260, *házi szinszappan* 136—160, *közönséges háziszappan* 96—120 fillér kilogrammonként.

Paprika. *Termelői árak kilogrammonként Szegeden*: *Édes nemes paprika* 2.70—2.80, *féledes paprika* 1.60—2.10, *rózsapaprika* 1.10—1.50, *másodrendű paprika* 0.90—0.90, *harmadrendű paprika* 0.40—0.50, *fűzérpaprika* 3.50—6. *Kalocsán*: *Édes nemes paprika* 2.60—2.80, *rózsapaprika* 1.40—1.60, *másodrendű paprika* 0.70—1, *harmadrendű paprika* 0.40—0.50, *fűzérpaprika* 1—1.30 pengő kilogrammonként.

Szesz és szeszitalok. A kicsinybeni forgalomban *finomított szesz* 20 hl. vételnél 267 pengő, 10 hl. vételnél 270 pengő adók nélkül, *ismert feltételek* mellett. *Gyümölcseszitalok*. A Gyümölcseszitalforgalmi Rt.-nél törkölyfélékben a leszállított árban élénkebb a kereslet és főleg nagyobb tételek kerültek forgalomba a legutóbbi árakor. *Szilv*-*koriumban* élénk az érdeklődés, tekintve, hogy ezidén kevesebb szilva került kifőzésre. *Eperpálinka* keresett. *Borpárlat* 4.20—4.25 pengő a termelő állomáson 10.000 literfokonként + forgalmi adó.

Idegen pénznemek vétele és eladása augusztus hó 25-én. Az első szám azt az összeget jelenti, melyet kapunk a banktól akkor, ha eladunk idegen pénzt. A zárójelben lévő szám azt az összeget jelenti, melyet nekünk kell a banknak fizetni, ha idegen pénzt vásárolunk. *Egy pengőnél többre kerül egy darab*: *Angol font* 27.73 (27.88); *dollár* 567.30 (569.30); *hollandi forint* 229.20 (230.20); *német márk* 135.30 (136.40); *svájci frank* 110.60 (111.10). — *Egy pengőnél kevesebbe kerül*: *Cseh korona* 16.83 (16.95); *szerb* *dinár* 10.04 (10.12); *francia frank* 22.40 (22.70); *lengyel zloty* 63.65 (64.05); *román lei* 3.65 (3.405); *olasz lira* 29.70 (30); *osztrák schilling* 80.30 (80.70) fillér.

Arany- és ezüstpénzek. *Huszkoronás arany* 22.90 (23), *ezüst egykoronás* 0.22 (0.24), *ezüst régi forintos* 0.63 (0.65), *ezüst 5*-*koronás* 1.33 (1.35) pengő. *Szinarany kilogrammja* 3800 (3810), *szinezüst kilogrammja* 60 (62) pengő.

FELELŐS SZERKESZTŐ: MAYER EMIL.
KIADJA: AZ UJ BARÁZDA LAPKIADÓ RT.
FELELŐS KIADÓ: FARAGÓ ALADÁR.

A világot 34 éve uraló eredeti angol:

The Champion
kerékpárokai havi
16—20 P-s részlete.
Kerékpár-alkat-
részeket nagyban
eredeti árban.
Külső gumi... 5.80
belső... 2.10

LANG JAKAB és FIA kerékpárgyártókereskedő
Budapest, VIII. ker., József-kört 41. szán.
Árjegyzék 1000 képpel ingyen. Alapítva 1861.

Dr. FÉNYES szakorvos, vér-, bór- és nemli betegnek
rendel egész nap. Budapest, VII., RÁKÓCZI-UT 32.
I. E. M. 1. AJTÓ. — Rókus-kórházzal szemben.

Gyűjtünk előfizetőket
a
VASÁRNAP
számára!